

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Oplata poczt. uiszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, ŚRODA 19 LIPCA 1933 ROKU.

Nr. 197.

Cena egz. 15 gr.

Prenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Prenumerata miesięczna poza Sosnowcem 3.50 zł.

i w Sosnowcu z odnośnieniem do domu

Faszyści angielscy DEMONSTRUJĄ W LONDYNIE.

LONDYN, 18.7. (Tel.wł.). Faszyści angielscy urządzili demonstracyjny pochód ulicami Londynu. Przywódca Mosley oświadczył, że pochód będzie miał kiedyś historyczne znaczenie. Mosley zapowiedział zorganizowanie takich pochodów w innych punktach Anglii.

Poalej - Sjon

ORGANIZACJA NIELEGALNA.

WARSZAWA, 18.7. (Tel.wł.). Organizacja Poalej-Sjonistyczna została w Warszawie uznana za nielegalną. Dokonano aresztowań i rewizyj u 55 osób. Aresztowano między innymi radnego miejskiego Lewa.

Bezpodstawne skazanie

POLAKA ZA SZPIEGOSTWO.

WROCLAW, 18.7. W grudniu 1932 r. przekroczył granicę z Polski do Niemiec, Wawrzyniec Więcek, rolnik z Pawłowa za przepustką graniczną, celem ratowania palącej się posiadłości po stronie niemieckiej. Tegoż dnia został przez niemiecką policję polityczną aresztowany pod zarzutem szpiegostwa i odstawiony do więzienia w Wrocławiu. Wyrokiem sądu wrocławskiego został obecnie Więcek skazany na cztery lata więzienia za szpiegostwo. Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Więcek posiada liczną rodzinę (żona i 6 dzieci) i jest jedynym jej żywicielem.

Sprawa Więcka jest jednym z typowych oraz licznych w sądach śląskich powtarzających się procesów o szpiegostwo, opartych na bezpodstawnych demonstracjach, w których zazwyczaj „stał” świadek zeznający obciążająco.

W czwartek o 9 rano wyrok w procesie brzeskim.

WARSZAWA, 18.7. — Dziś od rana w gmachu sądu apelacyjnego zjawił się więcej, niż zazwyczaj publiczności, przybyłej dla wysłuchania przemówienia ostatniego z kolei obrońcy w procesie byłych więźniów brzeskich, adw. Leona Berensona.

Posiedzenie sądu rozpoczęło się o godz. 9.15 i zaraz zaczął przemówienie adwokat Berenson, po którego mowie, wobec nieskorzystania pro-

kuratorów z prawa repliki sąd udzielił głosu w ostatnim słowie oskarżonym, z czego skorzystał jeden tylko adw. Pragier i krótko wspominał o swojej sprawie. Oskarżeni Kiernik, Witos, Mastek i Putek oraz Dubois, który bawił w kulturalnych nie zabierał głosu.

Przewodniczący trybunału wyznaczył ogłoszenie wyroku w czwartek o godz. 9 rano.

DOM RODZINNY MUSSOLINIEGO.

Dom w Predappio w pobliżu Forlì, w którym Mussolini przyszedł na świat 29 lipca 1883 roku, udekorowany z okazji 50-letnich urodzin dyktatora.

Hitleryzm wśród francuskich socjalistów

Sensacje kongresu lewicy parlamentarnej w Paryżu.

PARYŻ, 18.7. Wiadomości poświęcone faszyzmowi lewicy francuskiej, znalazły niespodziewanie szybko sensacyjne i rzecz można, bombastyczne potwierdzenie na zasiadającym w Paryżu kongresie francuskiej partii socjalistycznej. Cała frakcja Renaudela, stanowiąca, jak wiadomo, większość grupy parlamentarnej, liczącej około 130 członków, frakcja nazywana skrajną prawicą prawego skrzydła socjalizmu, nagle zadeklarowała swe tendencje wybitne narodowe i nie dość na tem wypowiedziała się za koniecznością wciągnięcia pod sztandary wpływów socjalistycznych całego zespołu klas średnich społeczeństwa. Dziś walka z kapitalizmem nie wystarczy i jest już jakby przestarzała. Należy dziś walczyć z faszyzmem, zdobywając jego własne terytoryjnie.

Oto co oświadczył jeden z kongresistów, poseł Deat. Przed nim jeszcze wstępuje na trybunę poseł Marquet, mer miasta Bordeaux i oto jego słowa:

„Zachowując wszystkie elementy doktryny socjalistycznej powinniśmy dziś dążyć do tego, żeby socjalizm stał się hasłem porządku społecznego, autorytetu państwowego, obrony interesów narodowych. Wówczas wszystkie klasy społeczne, dziś tak gruntownie zdezerorientowane, cała młodzież powojenna, cała klasa średnia, technicy, intelektualści, szukający ratunku na gruncie narodowym, olbrzymia masa syndykalizmu urzędniczego — wszystko to, przejdzie bez wahania do naszego obozu. Innymi słowy obozowi socjalistów jest dziś działać w ramach porządku narodowego i utworzyć rząd silny, bezwzględny, skupiający pod swymi sztandarami elementy rozbite i zdezerorientowane.

Nie wierzę temu, co słyszę. Jestem

prerażony, zawołał oszalały Blum. Socjaliści, zasiadający na kongresie, oniemieli ze zdumienia, tembardziej, że słowa posła Marqueta spotkały się z owacją znacznej, chociaż będącej w mniejszości części kongresistów.

„Po raz pierwszy — pisze „Temps“ — rozległa się na trybunie wielkiej, zorganizowanej partii parlamentarnej, partii, wchodzącej w skład większości rządowej, pobudka, będąca wyznaniem wiary narodowo - socjalistycznej. Po raz pierwszy urzędowo rozległo się hasło „hitleryzmu we Francji“.

Dobrze się stało — pisze dalej „Temps“ — że jesteśmy dziś ostrzeżeni, albowiem będziemy zwalczali faszyzm lewicy, hitleryzm socjalistyczny, z tą samą energią i tem samem nieprzejednanym, z jakim zwalczamy socjalizm niemarksizm. Francja stoi i będzie stała niewzruszenie na gruncie głosowania po-

wszechnego przeciw wszelkiej dyktaturze, bez względu na obóz, w jakim się ujawnia. Bronimy i będziemy bronili ustroju parlamentarnego przeciw wszelkiemu zakusom władzy osobistej. Jesteśmy i będziemy za wolnością indywidualną, za wszelkimi wolnościami, ponieważ bez wolności niema republiki, jak bez wolności niema ojczyzny.

Komentarz „Temps“ wystarczy, żeby zdać sobie sprawę z piorunującego wrażenia, wywołanego w społeczeństwie francuskim przez mówców faszystowsko hitlerowskich z obozu socjalistycznego. Kongres zresztą dalej obraduje, nie mogąc znaleźć formuły porozumienia. Nie wiadomo jeszcze, czy nastąpi rozłam, ale wiadomo jest dobrze, że jedność partii socjalistycznej jest legendą i parawanem, ukrywającym duże niespodzianki i sensacje.

LOTNICY SOWIECCY PRZYLECIELI DO WARSZAWY.

WARSZAWA, 18.7. — Dziś w godzinach popołudniowych na lotnisku w Okęciu wylądowały dwa sowieckie samoloty „R-5“, biorące udział w rosyjskim zlocie gwiazdowym. Na pierwszym samolocie leciał pilot wojskowy Ingaunis, jeden z najsłynniejszych lotników rosyjskich, dowódca wszystkich oddziałów areonautycznych ukraińskiego okręgu wojskowego w Charkowie. Ingaunis wylądował we Lwowie o godz. 10.30 rano, poczem wystartował do Warszawy.

Drugi lotnik również wojskowy, Tunzanski, jest doświadczonym pilo-

tem długodystansowym; jest on dowódcą „awioobrygady“, składającej się z trzech pułków lotniczych. Leciał on do Warszawy przez Wilno.

Obaj sowieccy lotnicy zabawią w stolicy 2 do 3 dni. Program ich pobytu w Polsce jest obecnie opracowywany.

Na lotnisku powitali ich przedstawiciele władz wojskowych, konsul sowiecki Aleksandrow, przedstawiciele „Lotu“ i aeroklubu lwowskiego. O godz. 12.50 po napełnieniu zbiorników benzyny i oliwy lotnicy sowieccy wystartowali w dalszą drogę.

Eskadra włoska WRÓCI PRZEZ AZORY.

LONDYN, 18.7. Z Chicago donoszą, że eskadra hydroplanów włoskich przygotowuje się do drogi powrotnej, którą rozpocznie prawdopodobnie we środę Gen. Balbo studjuje białe mapy meteorologiczne oraz mapy. Trasa lotu powrotnego będzie się różniła od trasy poprzedniej.

Według obecnych projektów eskadra wystartuje we środę rano do Nowego Jorku, gdzie się zatrzyma w ciągu 9 dni Gen. Balbo z Nowego Jorku uda się do Waszyngtonu celem złożenia wizyty prez. Rooseveltowi.

CHICAGO, 18.7. General Balbo oświadczył przedstawicielom prasy, że zdecydował się wystartować w sobotę do lotu powrotnego.

Zapytany o trasę lotu zakomunikował dziennikarzom, że eskadra objeżdże trasę lotu z Chicago przez Nowy Jork, Atlantyk, wyspy Azorskie do Włoch.

Ucieczka Harrimana

Z KLINIKI CHOROÓB NERWOWYCH.

NOWY JORK, 18.7. — Bankier nowojorski J. Harriman oskarżony o sfalszowanie ksiąg buchalteryjnych, zbiegłszy wczoraj poraz wtóry z kliniki chorób nerwowych, gdzie pozwolono mu przebywać za kaucją 25 tysięcy dolarów, targnął się ponownie na swoje życie.

Harriman usiłował skoczyć z promu do rzeki Hudson. Opuściwszy prom, Harriman poszedł wzdłuż wybrzeża, a następnie wsiadłszy do taksówki zniknął w mieście. Policja i władze federalne szukają zbiegłego bankiera po całym kraju. Prokurator naczelny Stanów zarządził konfiskatę jego kaucji.

Wielki proces polityczny

W BUKARESZCIE.

BUKARESZT, 18.7. Przed sądem wojennym w Bukareszcie rozpoczął się wielki proces polityczny w sprawie zamieszek komunistycznych, które miały miejsce 16—17 lutego b.r., kiedy robotnicy warsztatów kolejowych stawili opór władzom, zajmując warsztaty w okolicy Bukaresztu. Z pośród 108 oskarżonych, 23 nie stawili się na sprawę, która potrwa prawdopodobnie około miesiąca.

Książęcy lot

PRZEZ ATLANTYK.

LONDYN, 18.7. Bawący w Anglii książę Mikołaj rumuński oświadczył przedstawicielom prasy, że zamierza dokonać lotu z Europy do Ameryki. W locie tym będzie mu towarzyszył rumuński kapitan-pilot Opic. Końcowym punktem lotu będzie Nowy Jork. Data lotu nie jest jeszcze ustalona. Książę zaznaczył, że dopiero po powrocie do Paryża będzie mógł udzielić bliższych szczegółów w sprawie zamierzonego przelotu ponad oceanem Atlantyckim.

Gen. Balbo przechrztą?

ZAWIESZENIE „DEUTSCHE ZEITUNG“

BERLIN, 18.7. Wychodzący w Berlinie dziennik wszechniemiecki „Deutsche Zeitung“ został zawieszony na okres trzech miesięcy.

BERLIN, 18.7. W związku z zawieszeniem „Deutsche Ztg.“, biuro Conti komunikuje, że zarządzenie to nastąpiło na osobiste życzenie Goeringa, który jednocześnie rozkazał wysłać naczelnego redaktora pisma do obozu koncentracyjnego.

Powodem zamknięcia pisma i aresztowania redaktora organu wszechniemieckiego miał być artykuł, w którym m. n. znajduje się twierdzenie, że włoski minister lotnictwa Balbo jest przechrztą.

Tragiczna katastrofa u progu ojczyzny

Szczegóły lotu transatlantyckiego „Lituanica”.

BERLIN, 18.7. Wiadomość o katastrofie litewskiego aeroplanu „Lituanica”, którą podaliśmy w numerze wczorajszym, w świetle szczegółów zebranych do tej pory, nabiera barw niezwykle tragicznych. Odtworzenie rzeczywistego przebiegu katastrofy jest niezwykle trudne, gdyż nie miała ona ani jednego naoczego świadka. Obraz tragedii nie-szczęśliwych lotników litewskich, którzy zwalczyli ocean, a zginęli na progu swej ojczyzny, odczytać można jedynie ze szczątków zdruzgotanego samolotu, który przykrył zmasakrowane trupy pilotów.

LOT DO OJCZYZNY.

Jak wiadomo, aeroplan „Lituanica”, pilotowany przez kpt. Darjusa i por. Girensę, wystartował z lotniska pod Nowym Jorkiem w rannych godzinach w sobotę, w godzinę po odlocie amerykańskiego lotnika Posta z zamiarem dotarcia do Kowna. Amerykanin, po brawurnym locie, trwającym 25 godzin i 40 minut, lądował szczęśliwie w niedzielę w Berlinie, skąd odleciał po krótkim odpoczynku do Moskwy. Wskutek złej pogody zmienił jednak kierunek i lądował w Królewcu, gdzie przebył noc z niedzielą na poniedziałek.

NIEPOKÓJ I ZŁE PRZECZUCIA.

O Litwinach ostatnie wiadomości otrzymane z Nowej Ziemi, gdzie byli widziani wkrótce po przelocie Posta, poczem wszelki słuch o nich zaginął. W niedzielę wieczór zapanował w sferach lotniczych wielki niepokój i przeczuć nowego nieszczęścia lotniczego. Chwilowe uspokojenie wzięło depeza nadana z Królewca, która donosiła, że „Lituanica” unosi się nad tamtejszym lotniskiem. Wiadomość była niestety mylna — dostrzeżono aeroplan norweski. Pierwsze wiadomości o Litwinach napłynęły do Berlina dopiero wczoraj o 11, potwierdzając w zupełności tragiczne przeczuć. Aeroplan litewski leżał zdruzgotany w lesie pod Myśliborzem w Brandenburgii na południe od Szczecina.

ZAGUBIENI W BURZY.

„Lituanica” po przebyciu oceanu w warunkach dość niepomysłnych, gdyż w mgłę, nad lądem europejskim dostała się w stronę silnej burzy, wichury i ulewnej deszczu, które, jak wiadomo, zepchnęły również Posta z jego kierunku. Zagubieni w pomroce piloci litewscy długi czas krążyli szukając kierunku, poczem zmniejszyli lot celem znalezienia lądowiska.

KATASTROFA.

Co do bezpośrednich przyczyn katastrofy to utrzymują się narazie dwie wersje. Według jednej piorun miał uderzyć w motor wskutek czego nastąpił wybuch i płatowiec w płomieniach runął na ziemię; według drugiej natomiast — aeroplan zawadził skrzydłem o szczyt drzewa.

Katastrofa nastąpiła o godz. 2 w nocy, a trzask rozbijającego się o drzewa motoru był tak silny, że zbudził właściciela, mieszkającego na skraju lasu. Wobec burzliwej pogody i ulewnej deszczu właściciel ten wyszedł na poszukiwanie przyczyn dosłyszanego huku dopiero rano i wtedy dostrzegł zdruzgotany aeroplan. Pod szczątkami „Lituanicy” znaleziono zmasakrowane i zniekształcone do niepoznanienia zwłoki pilotów. O wypadku zawiadomiono niezwłocznie policję, która znalazła dokumenty i stwierdziła tożsamość „Lituanicy”.

ŻAŁOBA W KOWNIE.

BERLIN, 18.7. Wiadomość o tragicznym wypadku lotników litewskich Darjusa i Girensę wywołała powszechną żałobę w Kownie. Wszelkie budynki publiczne i większość domów prywatnych udekorowano flagami, opuszczone mi do połowy masztu na znak żałoby. Zwłoki lotników będą sprowadzone do Kowna i pochowane na koszt państwa.

Gdy wczoraj wieczorem otrzymano w Kownie wiadomość, jakoby samolot „Lituanica” był widziany nad Starogardem, na lotnisku zgromadził się przeszło 10-tysięczny tłum. Celem powitania lotników przybyli na lotnisko premier Tubalis, członkowie rządu i przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych. Tłum czekał do rana na przybycie lotników i czekał się dopiero po otrzymaniu wiadomości o katastrofie.

domości o katastrofie.

Uczucie głębokiego smutku zwiększa fakt, że samolot „Lituanica” uległ katastrofie niemal w chwili ukończenia lotu.

WSPÓŁCZUCIE POLAKÓW.

BERLIN, 18.7. W związku z wiadomo-

ścią o katastrofie lotniczej pod Myśliborzem w Nowej Marchii, w której straciła życie po dokonaniu przelotu przez Atlantyk dwóch lotników litewskich, poseł polski w Berlinie, dr. A. Wysocki złożył kondolencje tutejszemu posłowi litewskiemu p. Szaulisowi.

PODZIĘKOWANIE.

Wielebnemu księdzu Proboszczowi Władysławowi Machowi, księdzu Janowi Brodzińskiemu, sąsiadom, życzliwym, znajomym i krewnym oraz wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w pogrzebie nieodżałowanej naszej Matki, Teściowej i niezapomnianej Babuni

ś. p. MARJI WARKOCZOWEJ

składają serdeczne „Bóg zapłać”

córka, zięć, wnuczki i wnuk.

Proces o zamordowanie studenta Grotkowskiego we Lwowie.

LWÓW, 18.7. (Tel.wł.). W gmachu sądu okręgowego zjawili się dziś rano tłumy publiczności, na wokandzie bowiem znajdował się proces o zabójstwo akademika ś.p. Grotkowskiego i zranienie kolegi jego, również studenta, Pietraszki.

Ławy, przeznaczone dla publiczności, wypełnione do ostatniego miejsca. Z pośród oskarżonych na salę pierwszy wchodzi Mojżesz Katz, kęszliwzawy szatyn o bladej cerze.

Oskarżony on jest o zabójstwo z art. 230 k. k. i ciężkie uszkodzenie ciała Pietraszki, grozi mu to karą więzienia do lat 10-ciu.

Ponadto zasiadają na ławie oskarżonych Izrael Turie i Nechemjas Schmer pod zarzutem udziału w bójce, podczas której zginął ś.p. student

Grotkowski i zraniony został student Pietraszek.

Ci dwaj oskarżeni są z art. 240 k. k. Grozi im kara więzienia do lat 5.

Po odczytaniu aktu oskarżenia ekla dali zeznania oskarżeni. Żaden z oskarżonych nie przyznaje się do winy, a Katz stara się zwać winę na Grajcera i Kellera, którzy zbiegli.

Świadkowie: Ines, Pietraszek i Szczepanowski zeznawali jak w akcie oskarżenia.

Prokurator postawił wniosek, aby wobec niestawienia się 2 świadków — sprawę odroczyć i po przesłuchaniu tych dwóch świadków skierować sprawę do sędziego śledczego, aby zbadał sprawę udziału Grajcera i Kellera.

Rozprawę odroczone.

Post leci do Chabarowska

Wystartował już z Irkucka.

MOSKWA, 18.7. — Lotnik Post, który wczoraj o 4 m. 45 mimo gwałtownego deszczu wyleciał z Królewca, wylądował o 2.20 popoł. w Moskwie. poczem po trzech godzinach odpoczynku i uzupełnieniu zapasu benzyny o godz. 5.15 wystartował w kierunku Nowo-Sybirsk, który był następnym punktem lądowania. Po wylądowaniu w Moskwie Post wraz z miejscowymi mechanikami przeprowadzili gruntowną inspekcję płatowca.

W czasie jego pobytu w Moskwie zgłosili się do niego amerykańka Gyllis, z prośbą o przewiezienie jej do Chabarowska. Post prosił rodziców odmówił w obawie, że przyjęcie

pasażerki, może wpłynąć na zmianę kwalifikacji jego lotu.

RYGA, 18.7. — Z Moskwy donoszą, że lotnik amerykański Willy Post wylądował dziś o godz. 6 m. 30 rano według czasu miejscowego w Nowosybirsku i po krótkim wypoczynku wystartował o godz. 17 m. 45 do Chardrogu. Post oświadczył w Nowosybirsku, że czuje się dobrze i że aparat jego znajduje się w doskonałym stanie.

WARSZAWA, 18.7. (Tel.wł.). Donoszą z Moskwy, że Post doleciał do Irkucka, skąd po krótkim postoju wystartował o godz. 5 m. 45 do Chabarowska.

Syn Heleny Modrzejewskiej

buduje olbrzymi most w Ameryce.

SAN FRANCISCO, 18.7. Z naciskiem guzika elektrycznego przez prezydenta Roosevelta w Waszyngtonie, które spowodowało wysadzenie w powietrze pierwszych podwodnych skał — rozpoczęła się tu budowa nowego mostu, który po przez zatokę morską połączy San Francisco z miastem Oakland.

Długość mostu, wraz z dojazdami wyniesie trzynaście kilometrów. Koszt budowy sięga 75 milionów dolarów. Rząd stanu Kalfornia powołał do życia nacelną radę doradcą inżynierów, na czele której stanął sławny inżynier Polak, Ralf Modrzejewski.

Most będzie mostem wiszącym, ale podwójnym. Pomysł tego mostu wyszedł od inż. Modrzejewskiego. Pozornie będzie on wyglądał jak jeden most wiszący o trzech przesłach. W rzeczywistości będą to dwa olbrzymie mosty wiszące, a w łączącym je trzecim prześle zakotwiczone będą kable obu mostów. Przy budowie, która trwać będzie trzy lata, zatrudnionych będzie stale od 6 do 12 tysięcy robotników. W uroczystości rozpoczęcia robót wziął również udział mieszkający stale w Kalfornii były prezydent Hoover.

Tragiczna śmierć ś. p. Drabika

przyczyną dalszych dochodzeń sądowych.

WARSZAWA, 18.7. Łańcuch dochodzeń w sprawie tragicznej śmierci ś.p. Wincentego Drabika — zyskuje coraz to nowe ogniwa.

Obecnie już w ręku władz znajdują się wszystkie dowody potrzebne do wyjaśnienia sprawy.

Ostatnio zredagowane zostało orzecze-

nie biegłych o badaniu jelit ś.p. Drabika. Biegłym postawiono pytanie czy dawka narkotyku i jego rodzaj, którym zmierzulano i usypiano ś.p. Drabika nie wpłynęło ujemnie na organizm operowanego i to w takim stopniu iż życie jego zostało zagrożone.

Przy sekcji do chemicznego zbadania

zatrzymano mózg, serce, żołądek, wątrobę, nerki i jelita zmarłego. Wszystkie te narządy odpowiednio zakonserwowane przesłano do wydziału chemii sądowej państwowego Zakładu badania środków żywności i przedmiotów zużycia.

Biegli tego Zakładu jak wiadomo dokonywali w swoim czasie ekspertyzy dowodów rzeczowych w sprawie Gorgonowej i występowali na procesie krakowskim.

Władze śledcze postawiły jednak biegłym tak krótki termin wykonania analizy iż Zakład nie mógł go dotrzymać — wobec czego przesłano opieczetowane narządy do Instytutu ekspertyz sądowych przy Zakładzie medycyny sądowej.

Szczegółowe badania, jak zdaliśmy się dowiedzieć, nie dały żadnego wyniku. W organizmie nie znaleziono śladów narkozy co zresztą, zdaniem lekarzy, było do przewidzenia.

Protokół badania znajduje się już w

rękach czynników prowadzących całość sprawy. Podobno protokół już załączony został do protokołu sekcji zwłok i przebiegu operacji i odesłany do wydziału medycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Kłeski żywiołowe

W KIELECCOŻYŃNIE.

KIELCE, 18.7. (Tel. wł.). Nad Chmielnikiem i okolicą, w pow. Stopnickim przeszła burza z ulewą i piorunami.

We wsi Śladków piorun uderzył w dom st. Radnika i zabił jego żonę.

We wsi Chomentówek została zabita pasterka.

Wymordowanie rodziny

DZIERŻAWCY OGRODU.

WARSZAWA, 18.7. (Tel.wł.). Minio nej nocy w gminie Rogozin oddalonej o 8 km. od Płocka, wymordowano całą rodzinę Kleina z Płocka. Klein dzierżawił w Rogozinie ogród owocowy. Zamordowani zostali śpiący w budzie ogrodowej 18-letni Rubiu i 21-letni Izrael Kleimowie. Ciężko ranno: 60-letni Jakób i 17-letnia jego córka Regina. Stary Klein zmarł w szpitalu, Regina Klein doznała wstrząsu mózgu i straciła 1 oko. Rany zadano topem narzędziem. Prawdo podobnie zbrodni dokonano z zemsty

Jak uratować

SERBÓW ŁUŻYCKICH.

Organ czechosłowackiego premjera „Venkow” zamieścił w tych dniach uwagi godny artykuł, w którym autor wysuwa plan ocalenia Serbów Łużyckich przed zalewem germanstwa. Autor artykułu jest zdania, że należałoby przeprowadzić akcję za przeprowadzeniem tego narodu z granic Rzeszy niemieckiej do Czechosłowacji. Akcja musiałaby być odpowiednio zorganizowana. Jest w Czechosłowacji jeszcze dosyć miejsca, tak, że znalazłoby tu pomieszczenie 150 do 200 tysięcy Serbów Łużyckich, przeważnie rolników. O planie tym sympatycznie wyraża się również „Ceske Slovo” organ narodowych socjalistów czechosłowackich, organ ministra spraw zagranicznych.

Kto wygrał na loterii?

Wczorajszy dzień ciągnięcia.

Wczoraj, w piątym dniu ciągnięcia 3-iej klasy 27-iej polskiej loterii państwowej, wygrane padły na numery następujące:

200.000 zł. — Nr. 115944+.
50.000 zł. — Nr. 67832.
20.000 zł. — N-ry: 48444 108304.
10.000 zł. — Nr. 41320.
5.000 zł. — N-ry: 37238 73300 125067.
2.000 zł. — N-ry: 624 117608.
1.000 zł. — N-ry: 6607 18141 30664 32625
58090 67721 95942 112488 120403.
500 zł. — N-ry: 6469 23690 40090 49026 76495
79285 98727 106963 131128.
400 zł. — N-ry: 11246 22110 30887 33752
45226 51457 53838 55649 62408 62787 66292
68046 72847 92310 101956 109477 142501.
300 zł. — N-ry: 13405 15384 18331 19849
19232 20315 23928 26885 32830 44493 48659
53902 56827 76470 84703+ 86133 88814 93033
95945 109586 116138 116975 122910 127902
131678 134670 138341 144948 145282 153355.
250 zł. — N-ry: 337 4739 8288 11573 13789
23060 24446 27400 29308 35802 39849+ 49284
49400 55599 56987 60534 126418+ 131283
136768+ 138418 144601 144496 152682.

O DOBRE DROGI W POLSCE

Sprawa dróg w Polsce i poprawy ich stanu stała się dziś jednym z naczynych zagadnień naszego życia państwowego i jest przedmiotem ożywionej dyskusji na łamach pism wszystkich kierunków.

Niedawno ukazała się w prasie notatka o przeznaczeniu z Funduszu Pracy na roboty publiczne na okres trzech miesięcy kwoty 20 milionów złotych. Rozpoczęto już roboty przy budowie dróg i szos w województwach centralnych. Poza tem zatwierdzono projekty drogowe w województwie śląskim. Cała ta zapowiedź brzmi w zestawieniu z potrzebami dróg bitych nader skromnie nie tylko do kredytu, na ten cel zapowiedzianego, ale i nagłości wykonania tych prac.

Niedostateczność rozbudowy naszego kolejnictwa oraz niedobry stan dróg bitych i wodnych zostały stwierdzone jaskrawo w okresie ostatniej debaty budżetowej, doznając dotkliwej krytyki nawet ze strony referenta, przedstawiciela obozu „sanacyjnego”. Nie wywarło to jednak żadnego oddźwięku w układzie budżetu: został on uchwalony bez zmian.

A przecież sieć komunikacyjna odgrywa w organizmie państwowym rolę systemu krwionośnego, ożywia i pobudza do pracy wszystkie jego komórki, jest więc czynnikiem pierwszorzędym w życiu gospodarczym, znacząca jednocześnie wewnętrzna spójność państwa, decyduje w dużym stopniu o jego prestige'u zewnętrzym — wreszcie odgrywa dużą rolę w operacjach wojennych armji. Poważne znaczenie dobrze funkcjonującego systemu dróg bitych oceniają doskonale Niemcy. Już w okresie wojny światowej posiadali oni pierwszorzędą sieć szos, dokonali jednak w tej dziedzinie w ciągu lat ostatnich szeregu nowych prac na ograniczcu z Francją i Polską.

W r. 1929 przeznaczono na budowę szos państwowych 9 milj. zł., cyfra bardzo skromna, a w 1930 r. — 5 milj. zł. Jako zasiłki przy budowie szos samorządowych przyznano na całe państwo 0,8 milj. zł. Za te pieniądze można zbudować 5 do 12 km nowej szosy.

Niedawno przeprowadzono ustawę, mocą której ministerjum robót publicznych miało budować i utrzymywać drogi bite ze specjalnego funduszu drogowego. Realizacja tego pomysłu nie dała jednak dobrych wyników; Oto co na ten temat pisze krakowski „Czas” (organ „sanacyjnych konserwatystów” — przyp. red.):

Fundusz drogowy nie dał dotychczas spodziewanych rezultatów. Wpływy tego funduszu są bardzo niskie, a jego użycie na roboty drogowe nie doszło do systematyzacji. Czy istnieje jakiś plan generalny dla stworzenia sieci gościnieców, odpowiadających nowoczesnym potrzebom, nie wiemy — jeżeli go ułożono, szwankuje wykonanie. W każdym razie jest to jedna z najpilniejszych spraw, jakie mamy do załatwienia.

W całej Europie podjęto obecnie znaczne wysiłki, aby sieć dróg bitych ulepszyć. W Niemczech program rządowy obejmuje na rok bieżący 48000 km. autostrad. Finansowanie i budowę obejmuje specjalne ad hoc stworzone towarzystwo. Włoski senator Puccelli opracował projekt 15.000 km. autostrad mających łączyć główne miasta Europy — m. in. Warszawę. Budowa tych dróg ma być uskuteczniiona z funduszy międzynarodowych. Francja, Belgja, Holandia posiadają już idealne autostrady — w Hiszpanji i Włoszech postępy na tem polu ogromny; tylko nasze — niestety drogi nie odpowiadają nowoczesnym wymaganiom. To też liczba samochodów spada u nas do połowy, chociaż nasz przemysł automobilowy rozwija się bardzo szybko.

Z różnych stron kraju dochodzą nas wieści o fatalnym stanie dróg wszelkich kategorii. W bardzo wielu miejscach przejazd pojazdem mechanicznym jest wprost niemożliwy — trzeba omijać gościniec i całe kilometry jechać gołymi ścieżkami. Gdzie indziej są przestronne, na których nawierzchnia jest bardzo podniszczona i jechać można tylko krok za krokiem.

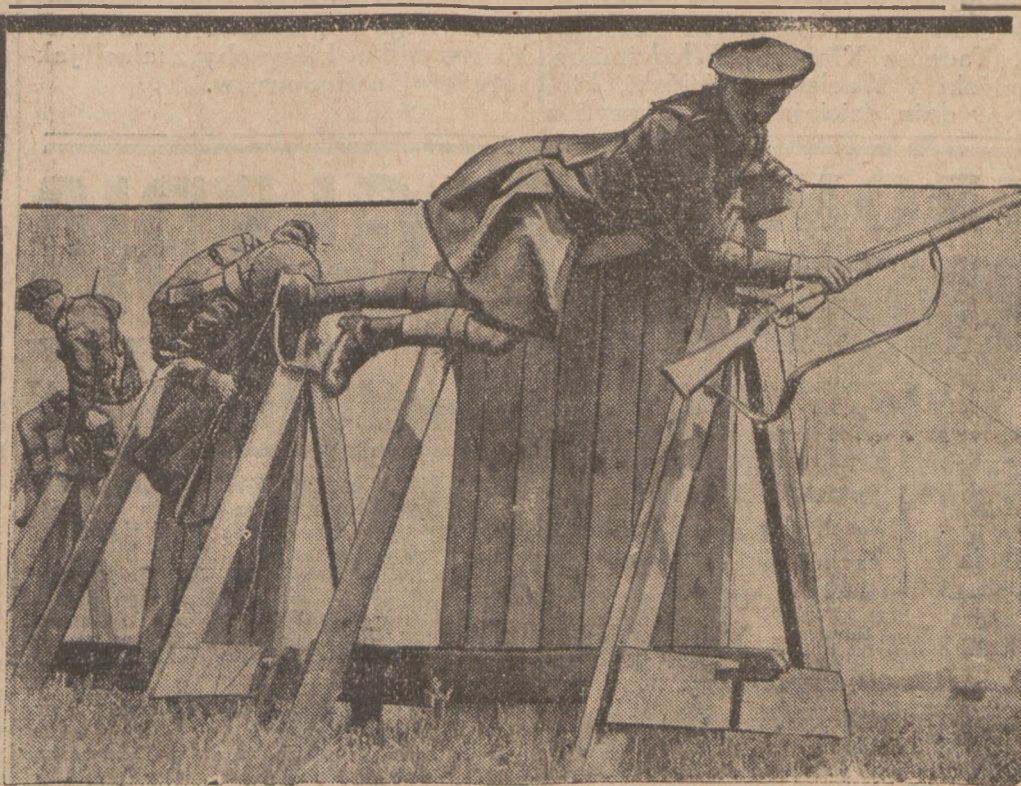
Doszło do tego, że automobilści z granicznymi ostrzegają turystów, iż polskie drogi wołają o pomoc do nieba. Według mapy „Touring-Clubu” okazuje się, że w Polsce na 50 tysięcy km. jest zaledwie 700 kilometrów dobrych dróg. Z Warszawy, pomijając arterje spacerowe, nie można wyjechać w żadnym kierunku szosą choćby średnią.

Skutki gospodarcze są już dotkliwie odczuwane; transporty rolne podrożały znacznie, wzrosły olbrzymie koszty utrzymania miliona koni, potrzebnych do przewożenia po drogach zrujnowanych, niszczy się niesłychanie tabor samochodowy, nie może się w tych warunkach rozwijać przemysł automobilowy. Co do ilości samochodów stoi Polska wśród 22 państw na przedostatnim miejscu.

Niemcy mają ich 8,4 razy więcej.

Nasylenie poszczególnych dzielnic Polski drogami bitymi różni się bardzo. Z liczby ogólnej 50 tys. km. znajduje się w prowincjach zachodnich 50%, w Małopolsce 37% i w zabiorze rosyjskim 12,5%.

Ten stan rzeczy musi ulec poprawie, nawet w obecnych, tak ciężkich pod względem finansowym warunkach.

Trudne ćwiczenia żołnierzy szkockich.

Walka klasowa w Z.S.S.R. prowadzona będzie dalej.

Na plenum charkowskiego komitetu okręgowego komunistycznej partji wygłosił wielkie przemówienie najbliższy współpracownik Stalina Postyszew, który mówiąc o walce klasowej w Rosji sowieckiej, zwłaszcza na Ukrainie m. in. powiedział, że walkę tę należy kontynuować z nieustannym tempem.

Postyszew poruszył w swem przemówieniu również akcję sabotażową uprawianą na różnych odcinkach socjalistycznej rozbudowy na Ukrainie i zaznaczył, że przeprowadzone śledztwo wykazało, że akcja sabotażowa rozgalała się szeroko, zapuściwszy swe korzenie tak w systemie organów rolniczych, jak i wliczonych stacjach traktorowych i gospodarstwach kolektywnych. Sabotażyści starają się podkopać i zniszczyć wysiłki Moskwy w kierunku utrwalenia kolektywno-gospodarczego systemu.

Zaznaczył również, że na Ukrainie odkładano wszelkie dyrektywy Centralnego komitetu wykonawczego partji komunistycznej ad acta, albo w zastosowaniu ich je przekreślano. Były wypadki, że dyrektywy wcale nie doszły na miejsce przeznaczenia. Kierownicze czynniki moskiewskie

są zdania, że walka z wrogiem klasowym wcale nie jest na ulkończeniu. „Wrogi żywioły nie są jeszcze wykorzenione — mówił Postyszew — i daleko jeszcze do zupełnego wypalenia gniazd sabotażystów. Korzenie tej organizacji tkwią jeszcze w naszych organach rolniczych, traktorowych stacjach i gospodarstwach kolektywnych. Wrog klasowy coraz to bardziej się zagłębia i kontynuuje swą robotę niszczycielską. Nie tak dawno w pewnej stacji traktorowej zdemaskowaliśmy takiego sabotażystę, który tam siedział jako zastępca dyrektora.

Postyszew pod koniec przemówienia nawoływał wszystkich do walki z sabotażem i wzywał do ujawniania wrogów klasowych tak w miastach jak i na wsi. Walka klasowa prowadzona musi być nadal na wszystkich frontach.

Z tego wszystkiego wynika, że partja komunistyczna wcale nie zamierza zlikwidować stanu, jaki wytworzony został przez namiętną walkę z kułactwem. Ale walki nie zaprzestają również przeciwnicy partji komunistycznej, którzy zarazem są przeciwnikami kolektywnego ustroju gospodarczego.

NA ŁONIE PRZYRODY.

Druskieniki — nowoczesnym uzdrowiskiem.

Druskieniki, w lipcu.

Już na stacji w Druskienikach wita nas bogactwo kwiatów, które wieńca wdzięcznie budynki stacyjne i peron. W kwiatkach również toną oba parki druskienickie, które teraz, po długim oczekiwaniu, zalewa wreszcie dawno pożądane i oczekiwane słońce.

Komunikacja z dworca kolejowego jest teraz wygodna; na każdy pociąg przybywa sześć autobusów i około 70 taksówek. W obecnej chwili bawi tutaj zgórą 4.000 osób, a można się spodziewać powiększenia zjazdu, gdyż sezon pełny rozpoczyna się i towarzyszy mu piękna pogoda.

Pomimo liczego napływu gości i kuracjuszy koszty utrzymania w Druskienikach są nie wysokie i przystosowane do obecnych warunków, całodzienne utrzymanie i mieszkanie w pierwszorzę-

nym pensjonacie wynosi dziennie od 8 do 10 złotych; można się oczywiście urządzić i taniej, w granicach 5 do 6 złotych. Wielkiego kłopotu z mieszkaniem nie ma, gdyż w przewidywaniu wzrostu frekwencji rozbudowano wille i pensjonaty.

Roi się od spragnionych powietrza, wody i słońca piękna plaża, na której ustawiono zgórą setkę kabin. Kąpiele kaskadowe na Romiczance cieszą się olbrzymim powodzeniem. Zakład leczenia powietrzem, światłem i ruchem im. ś. p. Lewickiej zdobył sobie już trwałą reputację wśród kuracjuszy, którzy szukają tu zdrowia i odżywczej regeneracji całego organizmu oraz przepracowanych nerwów.

Komu nie wystarcza park, plaża i sama kuracja, to ma jeszcze do dyspozycji przepiękne spacerowe w okolicach, wśród wzgórz i lasów, nad brzegami Niemna.

Rozrywek nie brak w Druskienikach w obecnym sezonie; można tańczyć dosyć w dancingach, można grać w bridge'a na tarasach kawiarnianych, albo pod dachem liściastym w ogrodzie przy willi, można zażywać sportu wodnego, pływać, wiosłować, grać w polo wodne, w tenisa, do którego zapraszają liczne, świetnie utrzymane korty, można też przedsięwziąć dalsze i bliższe spacery konne... Słowem cała gama rozrywek i miłych uciech, które nadają życiu Druskienik wartkie tempo wilegijatury, przeznaczonej nie tylko dla chorych, ale i dla zdrowych. Każdy znajduje tutaj to, co mu potrzebne i co jego chęciom a możliwościom odpowiada. To też w Druskienikach młodzież bawi się świetnie, a dobry humor panuje tu nagminnie i promieniuje z każdej twarzy.

Ostatnio przeprowadzone reformy i inowacje postawiły Druskieniki na poziomie pierwszorzędного uzdrowiska, które może śmiało rywalizować z każdym innym. W komunikacji kolejowej z innymi dzielnicami kraju zostały wprowadzone ulepszenia tak, iż dojazd tutaj nie przedstawia żadnych trudności. K. G.

Z DNIA

CZYŻBY ZMIANA?

Numer 31 „Dziennika Ustaw” z 11 lipca rb. zamieszcza ustawę z 28 marca rb. o ubezpieczeniu społecznym. Ustawę tę podpisali: Prezydent Rzeczypospolitej i wszyscy ministrowie z premierem p. Jędrzejewiczem na czele, a jako drugi po premierze figuruje: kierownik ministerstwa spraw wojskowych Fabrycy.

W związku z tem pisze „Naprzód”: nigdzie nie było dotąd ogłoszone mianowanie kierownika tego ministerstwa, a generał Fabrycy zawsze był tytułowany pierwszym wiceministrem spraw wojskowych. Nigdzie też nie było ogłoszone, że marsz. J. Piłsudski w czasie urlopu nie będzie pełnił funkcji ministra. Niemna też zwyczaj, aby podczas urlopu ministra mianowano w jego miejsce kierownika — byli przecież i inni ministrowie na urlopowach, a ogłaszano tylko, że na czas ich nieobecności podsekretarz stanu (wiceminister) obejmuje zastępstwo bez formalnego mianowania go kierownikiem.

Sytuacja jest taka, że jest minister spraw wojskowych marsz. Józef Piłsudski i kierownik ministerstwa spraw wojskowych generał Fabrycy — podczas gdy art. 62 konstytucji przepisuje, że tylko prezes rady ministrów w razie potrzeby porucza swoje zastępstwo jednemu z ministrów.

KRAKOWSKA CH. D.

„Naprzód” w tym samym numerze zamieścił następującą wzmiankę:

Jedno z pism krakowskich (sanacyjne) podało w niedziele w formie zapytania: czy krakowska chrześcijańska demokracja jest partją porządkową?...

Tak jest, będzie nią w najbliższym czasie, o ile taskawie B. B. w Krakowie przystąpi do swojego łona. Jak się bowiem dowiadujemy, rzeczywiste niełatwo odbyło się w Krakowie zebranie liderów chrześcijańskiej demokracji, w konsekwencji czego większość wyraziła się za nowym programem politycznym i uchwałała stanąć przy bloku BB.

Obecnie jeden z działaczy krakowskiej Ch. D. udziałowiec „Głosu Narodu”, otrzymał polecenie opracowania programu, odpowiednio przystosowanego do nowej orientacji. Toczy się również poufne rozmowy z potentatami BB w Krakowie w kierunku „współpracy z rządem”.

S. M. P. A POLITYKA.

W Kościelzynie odbył się zjazd katolickich S. M. P. diecezji pomorskiej. P. wojewoda Kirtiklis oczywiście na Zjazd nie przybył, ale za to posłał następujący telegram:

„Praca wasza potrzebna nie tylko tej szczytnej idei, której służycie, ale również i państwu — o ile — pracować będziecie dla podniesienia potęgi Państwa w zgodzie i harmonji z inną propaństwem i porządkiem organizacjami”.

„Głos Narodu” dodaje taki komentarz:

„Więc katolik, który nie współdziała z „porządkowymi” organizacjami, nie może „pracować dla państwa”. Tego się od p. wojewody dowiedziała młodzież pomorska... I jeszcze jednego! że katolicka organizacja dopiero wtedy okaże się „państwowa”, gdy będzie współdziałała z antykatolickimi organizacjami, jak „Legjon Młodych” i „Związek Młodzieży Demokratycznej”.

**Dziś
upał i susza**
jutro już może chłód
no i dżdżyło —
dlatego też i w lecie
nie należy pozostawać
bez tabletek Aspiriny.
Istnieje tylko jedna
ASPIRINA!

4369

WESOŁE i SMUTNE.

ROZMOWA

Oczy chłopca błyszczą z szlachetnego oburzenia.

— R. K. S. grał brutalnie.
Tak właśnie mówi: „brutalnie”. Chłopiec jest bosy, przez płótno koszułi przezierną skórą kołami zianek palonej kawy. Tak się opalił na słońcu. Ma rozwichrzoną, może nawet nigdy nieczeszaną czuprynę i wygląda na takiego, co to ma zawsze wilczy apetyt, nigdy, niestety, niezaspokojony. Cały dzień spędza na ulicy, na podwórzu, albo na płocie, okalającym boisko sportowe, o ile mu się nie uda niepostrzeżenie wcisnąć między prawdziwą publiczność sportową z biletemi wejścia. Ma lat pewnie dwadzieścia i słowo „brutalnie” brzmi w jego ustach poważnie, niemal uroczystie. Jest to dla niego słowo tylko sportowe, jak „aut”, jak „goal”. W żadnym innym wypadku nie użyłby go, nie wie nawet, że miliony czystości ludzkich mogą być również brutalne, że wobec niego samego ludzie nieraz postępują brutalnie. Dla niego tylko Radomskie Koło Sportowe w zawodach z sosnowiecką „Unją” na boisku w Radomiu o mistrzostwo okręgu grało brutalnie i „Unja” dlatego przegrała.

— Ich szczęście, że teraz zawody będą w Częstochowie, bo jakby tak u nas, tobyśmy im pokazali.

Chuda i czarna pieść chłopca wznosi się na wysokość piersi i wcale nie wydaje się niegroźną rozmówcy o wiele starszemu od wojowniczego chłopca.

Rozmówca jest dostojnie odzianym jegomościem w siłę wieku. On i dwunastoletni sportowiec stoją w bramie jakiegoś domu, gdzie ukryli się przed deszczem. Jest niedziela. Jegomość powrócił właśnie z jakiejś nieudanej wycieczki za miasto, a że interesuje się sportem, więc informuje się co i jak. Jak w Radomiu, jak w Kielcach. Nie pyta nikogo ze starszych, przyswoicie ubranych panów ze swej sfery, tylko właśnie tego bosego obdarzusa, nie dlatego, że bosy i obdarty, tylko że ma lat pewnie dwadzieścia, więc wie na pewno. Bo w tym wieku chłopcy wszystko wiedzą o sporcie.

Miedzy jegomościem a jego dziecięcym informatorem zawiązuje się nie porozumienia. Odnaleźli w sobie wspólne powody do oburzenia, do radości i do nadziei.

— „Unja” musi być mistrzem okręgu, a przydałoby się, żeby też weszła do ligi.

Chłopiec mówi o tem jak o nieziszczalnym marzeniu, ale którego realizacji pragnie się szczerze i gorąco.

— Tylko ze Śląskiem będzie trudna sprawa — dodaje z rezygnacją.

Deszcz przestał padać. Chłopiec bez słowa, bijąc gołymi piętami o mokre płyty chodnika, pobiegł w głąb ulicy. Dostojnie ubrany jegomość udał się w przeciwną stronę.

Tych dwoje ludzi, ogarniętych jedną pasją, zapewne nigdy się już z sobą nie spotka, ale w czasie swej krótkiej rozmowy potwierdzili opinię o sporcie, że wśród wielu jego dobrych stron nie najgorsze miejsce zajmuje dawanie okazji do stykania się ludzi różnych warstw społecznych. Wspólne niezwykle żywe zainteresowania, nadzieje i zawody w podwójnym tego ostatniego słowa znaczeniu zbliżają do siebie wcale pokądne szeregi tych, którzy na żadnym innym terenie zejśćby się nie mogli i zawsze spoglądaliby na siebie nieufnie.

Sport przyspiesza prawdziwe demokratyzowanie się społeczeństwa i to go czyni tem więcej społecznie wartościowym.

Z Będzina do Gdyni Wyprawa kajakami młodzieży szkolnej.

Nasza młodzież szkolna wykazuje nie tylko pełne zrozumienie znaczenia dla Polleki posiadania dostępu do morza, lecz jednocześnie prowadzi systematyczną propagandę polskiego morza, jak również czynami udawadnia ścisły związek, łączący kraj cały z Białymiekiem.

Jednym z takich wyczynów jest wycieczka krajoznawcza pięciu wychowanków gimnazjum Zgromadzenia kupców w Będzinie. Są to pp. Jerzy Smoczwarski, Sylwester Żebrowski, Tadeusz Kłapcia, Włodzimierz Kępiński i Wacław Kaliciński, którzy w dniu dzisiejszym wyruszyli z

Mysłowic 3 kajakami na spław przez Polskę do morza.

Dzielnicy kajakowcy nigdzie po drodze nie będą się zatrzymywali, gdyż dnia 4 sierpnia muszą już być w Toruniu, a cała podróż potrwa około 2 tygodni.

Dodać należy, iż kajaki, zaopatrzone w wszelkie potrzebne urządzenia, wykonane zostały w gimnazjum przez samych uczniów.

Dzielnym młodzieńcom życzymy całkowitego powodzenia w ich żmudnym wysiłku, który oby znalazł jak najwięcej naśladowców.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

19
Środa

Dziś Wincentego a Paul
Jutro Czesława W.
Wschód słońca 3 m. 53.
Zachód „ 19 m. 46.

Kinoteatry w Zagłębiu dzisiaj wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Bankructwo wielkiego trustu.
PALACE: Jego Ekscelemcja Subjekt.
EDEN: Nieczynne.

BEDZIN

NOWOŚCI: Dobroczynca ludzkości.
ŚWIATOWID: Mumja.

DĄBROWA

WANDA: Błękitny Express. — W kraju niepewnego jutra.

ARS: Poniedziałek i wtorek kino nieczynne. Od środy „Głos serca” i „Poskromienie złośnicy”.

Udelikatnia naskórek 4025
MYDŁO BEBE SZOFMANA.

PROGRAM RADJOWY

JAK USUWAĆ PRZESZKODY ATMOSFERYCZNE?

Czy możemy i jak polepszyć odbiór radiowy w tych miesiącach? Na usunięcie zupełne przeszkód atmosferycznych nauka dotąd nie wynalazła sposobu. Możemy osłabić szkodliwe wpływy, ale i to nie zawsze i tylko częściowo. Sposoby te są naogół skomplikowane i niezawsze celowe. Najpewniejszym i niezawodnym środkiem jest wypromieniowanie z anteny dużej mocy. Do tego dążą wszystkie kraje i olbrzymy radiowo rosną jak po deszczu. Fale dłuższe są bardzo ograniczone w swej ilości i szeregi państw napróżno się o nie ubiega. Długie fale w połączeniu z dużą mocą są najpewniejszym źródłem zabezpieczającym stały odbiór dobry najbliższymi i najdalejszymi słuchaczami. Do tego jeszcze dodajmy trzeci warunek: Dobra instalacja odbiorcza, a więc dobra antena zewnętrzna wysoko założona i dobre uziemienie.

ŚRODA 19 LIPCA 1933 ROKU.

7.00 — Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze” — 7.05 — Gimnastyka — 7.20 Muzyka z płyt gramofonowych — 7.52 — Chwilka gospodarstwa domowego — 11.57 — Sygnał czasu, hejnał — 12.05 Muzyka — 12.35 — Muzyka — 14.55 — Muzyka — 15.05 Komunikat gospodarczy i urzęd. ced. giełdy zbożowej i towarowej w Katowicach — 15.15 Muzyka — 15.25 — Komunikat gospodarczy polskiej — 15.40 — Muzyka — 15.45 — Skrzynka P. K. O. — 16.00 — Transmisja koncertu popularnego z Ciechocinka — 17.00 — „Z kręgiem polarnym” — wygł. prof. Stanisław Sumiński — 17.15 — Arje i pieśni i wykonaniu Cecyliji Otto — 17.40 — Feljton p. Kazimierza Wierzyńskiego — 17.55 — Transmisja koncertu popularnego z Ciechocinka — 18.15 — Odczyt z cyklu „Sport i wychowanie fizyczne” — wygł. red. Junosza-Dąbrowski — 18.35 — Arje i pieśni w wykonaniu p. Petera — 19.10 — Kamila Nitschowa: Pogadanka z działu „Gospodyni Śląska” — 19.25 — Rozmaitości — 19.40 Kwadrans li-toracki: Helena Malewska „Platon o gimnastyce” — fragment z „Wiosny Greckiej” — 20.00 — Muzyka lekka — 20.40 — Muzyka lekka — 21.10 — „Coś przyjemnego” — 22.00 Odczyt w języku nowogreckim p. t.: „Polski port Gdynia” — wygł. p. Aleksander Słziński — 22.15 — Transmisja muzyki tanecznej z Ciechocinka — 22.25 — Wiadomości sportowe — 22.35 — Komunikat meteorologiczny dla komunikacji lotniczej — 22.40 — Transmisja muzyki tanecznej z Ciechocinka — 23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim — Stefan Tymieniecki

KOMUNIKATY

— WYCIECZKA DO ZAKOPANEGO! Polski Touring Klub urządza w dniu 22-23 lipca b.r. pociąg turystyczny do Zakopanego. Odjazd nastąpi w sobotę dnia 22 b.m. o godzinie 12.50 — przyjazd do Zakopanego godz. 19.38, zaś odjazd z Zakopanego dnia 23 lipca b.r. o godz. 19.35, a powrót do Katowic dnia 24 b.m. godz. 1.18. W Zakopanem przewidziane są nast. wycieczki: Autobusami do Morskiego Okła, Doliny Kościeliskiej, do Czorsztyna, zwiedzenie ruin zamku, zjazd łódkami Dunajcem do Pienin i Szczawnicy, powrót autobusami do Nowego Targu, skąd nastąpi odjazd do Katowic. Osoby biorące udział w pociągu Touring Klubu nie są krepowane obowiązkiem korzystania z programu. Cena biletu do Zakopanego i zpowrotem bez wszelkich innych kosztów wynosi tylko zł. 8.95. Bilety, zgłoszenie na udział w wycieczkach lub mieszkanie i informacje udziela: Kasa biletowa na dworcu w Katowicach, Wagons-Lits-Cook, ul. Dyrekcyjna nr. 9, tel. 30-12, oraz „Orbis”, ul. Dworcowa 1. 9, tel. 872, lub Polski Touring Klub, ul. Starowa 1. 14, tel. 71.

— TANIA PIELGRZYMKĄ DO LWOWA. W terminie nadzwyczaj dogodnym, bo czasie 2 świąt, od soboty 12 do wtorku 15 sierpnia b.r., włącznie, urządza Liga katolicka w Katowicach tanią pielgrzymkę do Lwowa, do Grobu błg. Jana z Dukli i do Cudownego Obrazu Matki Boskiej Łaskawej w katedrze, gdzie król Jan Kazimierz składał uroczyste śluby (obrawszy Najświętszą Pannę Królową Korony Polskiej. Poza tym program pielgrzymki przewiduje szczegółowe zwiedzanie zabytków Lwowa i 261-ki. Koszt pielgrzymki: III klasa 23.50 zł., II klasa 32 zł. Noclegi są zapewnione w klasztorach i hotelach po cenie 1, 2, 3 i 4 zł. Wyżywienie całonocne 250 i 3 zł. można zamawiać przy zgłoszeniu. Termin zgłoszeń do 31 lipca. Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Liga katolicka, Katowice, ul. marsz. Piłsudskiego 58, tel. 15-30 P.K.O. 307.698.

Nowelizacja ustawy O SĄDACH PRZEMYSŁOWYCH I KUPIECKICH.

W dniach najbliższych ukaże się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, nowelizujące ustawę o sądach przemysłowych i kupieckich na obszarze województw Poznańskiego i Pomorskiego, oraz górnośląskiej części województwa Śląskiego, uchwalone na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów.

Dotychczasowa ustawa obejmowała tylko pracowników przemysłowych, których zarobek nie przekraczał 3.000 zł., oraz pomocników kupieckich, których zarobek nie przekraczał 6.000 zł. rocznie. Wzrost zarobków od r. 1924 pozbawił znaczną ilość pracowników zakładów przemysłowych i kupieckich możliwości korzystania z sądów kupieckich i przemysłowych kurczenie się tych zarobków w ostatnich latach częściowo tylko zmieniło tę sytuację. Nowela do ustawy rozszerza kompetencje sądów przemysłowych i kupieckich na pracowników, których zarobek nie przekracza 10.000 zł. rocznie. Ponadto wartość przedmiotu sporu podwyższona została ze 100 zł. do 200 zł. Normy te dostosowane są do norm obowiązujących w innych dzielnicach kraju zgodnie z ustawą o sądach pracy.

Likwidacja wydziałów W SAMORZĄDACH.

Jeszcze niedawno prasa wszelkich od-cieni wiele miejsca poświęcała sprawom samorządu miejskiego i powiatowego, omawiając rolę i znaczenie samorządów tych w życiu państwa i społeczeństwa. Powódz reform, przeprowadzonych w w każdej dziedzinie nie ominęła również wymienionych samorządów, które w niedługim czasie tak usanowano, iż obecnie już nazwa samorządu w żadnym razie nie może do instytucji tych być stosowana. Zwłaszcza z chwilą przejścia przez urzędy skarbowe wymiaru najważniejszych podatków komunalnych, oraz ich ściągania, rola i zakres działalności samorządów jest wręcz znikomy, a od czasu udzielania przez Fundusz Pracy subwencji na takie czy inne roboty publiczne, samorządy stały się właściwie wydziałami opieki społecznej, a w najlepszym razie oddziałami Funduszu Pracy i gdyby ten nie udzielił subwencji, samorządy z braku własnych środków nie są w stanie wykonać żadnych robót. W wyniku reformy samorządy przeprowadzają daleko posunięte oszczędności, przyczem redukuje się nie tylko ilość pracowników, lecz nawet całe wydziały i jeżeli reforma pójdzie nadal w takim tempie, to wkrótce po samorządach pozostanie tylko wspomnienie.

× PRZYSZŁY ROK SZKOLNY. Bieżące wakacje kończą się na terenie całego państwa dn. 20 sierpnia. Początek roku szkolnego, zarówno w szkołach powszechnych, jak średnich w roku bież. przypada w poniedziałek, dn. 21 sierpnia o godz. 8 rano. Przyszły rok szkolny będzie trwał do 15 czerwca 1934 r.

× KOŁO ŻYDOWSKIE L. O. P. P. W DĄBROWIE. W dniu 9 b.m. odbyło się ogólne zebranie koła żydowskiego L.O.P.P. w lokalu gminy żydowskiej, przy udziale około 50 członków. Zebranie zajął instruktor p. A. Pędziach, który omówił obszernie cele i zadania L.O.P.P., poczem na przewodniczącego zebrania wybrano p. B. Rechnica. Następnie p. insp. Dziobów wygłosił referat p. t. „Obrona zbiorowa w walce chemicznej”. Z kolei przystąpiono do wyboru zarządu. Na prezesa koła wybrano pp.: Rechnica B., wiceprezesa Mitelmana S., skarbnik I. M. Lewenberg, sekretarz J. Szwajcer, członkowie zarządu Neufeld, Rechnic Klajman, zastępcy B. Mondszajn i I. Moszkowicz. Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: dr. S. Mitelmana, dr. R. Rozensztaja i S. Moneta.

× ATRAKCJE ARTYSTYCZNE W RESTAURACJI „SAVOY”. I w tym miesiącu w restauracji „Savoy” w Sosnowcu publiczność ma możliwość podziwiać świetne występy artystyczne i baletowe. Balet Pruszewskich ma sławę ustaloną i zasłużoną. Entuzjazm budzi u publiczności mała Kazia, akrobatycznymi produkcjami oraz świetnie oddanym rosyjskim tańcem. Cały zespół (7 osób) ślicznie, z ogromnym poczuciem rytmu wykonuje cygański taniec oraz frapuje zbiorowym, akrobatycznym tańcem.

Huczne oklaski i wołanie „bis”, każdego wieczoru mówią przekonywująco o walorach artystycznych baletu Pruszewskich.

× REGULACJA UL. PIŁSUDSKIEGO W SOSNOWCU. W związku z regulacją ul. Piłsudskiego w dniu wczorajszym miejski wydział budowlany przystąpił do zdejmowania łbruku, który zostanie zastąpiony kostką. Jednocześnie zostaną będą szyny tramwajowe, dla mającej być uruchomionej nowej linii.

× NIEPOROZUMIENIA W RZEŹNI. W rzeźni panuje stan wrzenia, wynikający z nieporozumień pomiędzy rzeźnikami i dzierżawcą rzeźni. Onegdaj przybyła do Magistratu w tej sprawie delegacja rzeźników, która wyłuszczyła swe pretensje. Chodzi o to, że dzierżawcy wywierają przymus w sprawie zbywania kiszek i skór, chociaż opłaty za używanie szlamniarni i solarni skór wliczone są już w opłaty za ubój.

Delegacja rzeźników prosiła również, aby Magistrat zechciał interwenjować, aby nie były pobierane podwójne opłaty w wypadku zasłabnięcia sztuki bydła i konieczność zabicia jej w Mysłowicach.

W sprawach tych Magistrat ma udzielić odpowiedzi w najbliższych dniach.

Sprawa obniżki taryf kolejowych

Jak już nadmienialiśmy, Ministerstwo komunikacji przeprowadza sytuację w kierunku obniżenia taryf w pociągach osobowych. Jak słysząc, ogólna obniżka taryf byłaby trudna (?) do przeprowadzenia, przeto studja idą w kierunku rozszerzenia ulgowych taryf, oraz złagodzenia warunków stosowania obniżek.

Takie postawienie sprawy wywołało liczne zastrzeżenia w kołach gospodarczych, które słusznie zaznaczają, iż prosta kalkulacja kupiecka i interes kolei wskazuje, że skutkiem kryzysu gospodarczego i znacznego spadku dochodów na kolejach naszych, obniżka winna być ogólna i obejmować zarówno taryfę osobową, jak i towarową. Jest to tembardziej konieczne wobec znacznego spadku cen wszelkiego rodzaju artykułów, a nawet wyrobów monopolowych, gdy tymczasem taryfy kolejowe pozostały bez zmiany.

Faktem jest, iż opłaty na kolejach naszych są niewspółmiernie wysokie i dlatego też ruch towarowy i osobowy systematycznie się zmniejsza. Kiedy przeprowadzane przez władze kolejowe studja nad obniżką taryfy osobowej i zostaną ukończone i jak sprawa ta będzie się przedstawiała praktycznie, niewiadomo, nato-

miast z krążących pogłosek można wnioskować, iż kwestja taryf kolejowych nadal pozostanie sprawą otwartą. A przecież jest to zagadnienie bardzo ważne dla kolei naszych pod względem finansowym. Wszak krótkie stosunkowo doświadczenie z pociągami wycieczkowymi niezłomie wykazało korzystne wyniki, bowiem pociągi te, mimo znacznej niższej cen biletów, dały kolei poważny dochód, czego o pociągach z normalną opłatą powiedzieć nie można.

Pozatem trzeba także zwrócić uwagę na inny anachronizm w obecnych warunkach, mianowicie na t. zw. pociągi podmiejskie.

Dawniej pociągi te miały pewną rację, dziś jednak nie posiadają logicznego, uzasadnienia, wywołując tylko chaos i niezadowolnienie, gdyż większość podróżyńców absolutnie nie

może zrozumieć, dlaczego przejazd jednym pociągiem na danej przestrzeni kosztuje mniej, innym zaś pociągiem więcej. (W szczególności wiele nieporozumień na tem tle wynika na linii Częstochowa — Katowice). W dzisiejszych czasach ludzie liczą się z groszem, to też skutkiem wysokich taryf przewozowych ruch na kolejach stale maleje, zwłaszcza, że poważną konkurencję wytwarza kolejom komunikacja samochodowa, rozwijająca się mimo kryzysu i licznych trudności coraz lepiej.

Kolej powinna być przedsiębiorstwem dochodowym i ten wzgląd winien być decydującym przy przeprowadzaniu studjów nad obniżką taryf kolejowych, zwłaszcza, iż jest to sprawa mocno opóźniona, gdyż taryfy kolejowe należało obniżyć już przed kilku laty.

NAJMNIEJSI RATOWNICY TOPIELCÓW.

Młodzi Australijczycy ćwiczą się w Sydney w akcji ratowniczej. Jedem z ćwiczących ma za zadanie wyciągnąć z morza ciężki przedmiot. Na wszelki wypadek jest przymocowany do sznura, przy pomocy którego może być w każdej chwili wyciągnięty z wody.

Zatarg Rady gminnej z wójtem Myszkowa.

Od jednego z czytelników otrzymaliśmy następujący opis stosunków panujących w samorządzie Myszkowa:

Społeczeństwo powinno być poinformowane o stosunkach panujących w urzędzie gminy Myszków. Od roku Rada gminna czyni starania o usunięcie p. Rajchla ze stanowiska wójta, za nadużycie swej władzy, wyrażając mu na 2-ych posiedzeniach votum nieufności, z tem, że Rada gminna z obecnym wójtem stanowczo współpracować nie będzie. Votum nieufności wyrazili także mieszkańcy gm. Myszków, przedkładając prośbę, o usunięcie obecnego wójta, do p. wo-

jewody w dniu 23 listopada r. ub. Zdawałoby się mogło, że władze starościńskie i wojewódzkie zadość uczynią prośbom rady i społeczeństwa, zarządzą wybory nowego wójta, ewentualnie mianują wójtem obecnego zastępcę p. Książkę, który cieszy się sympatją, tak u mieszkańców gminy, jak i u rady. Lecz jest inaczej. Ponieważ Rada gminna nie chce uchwalić budżetu na rok 1933-34 dopóty, dopóki urząd wójtowski będzie w rękach p. Rajchla, przeto p. Rajchlowi udzielono 6-cio tygodniowego „urlapu”, podczas którego przy zastępcy p. Książki budżet „będzie” uchwalony i praca pójdzie dawnym

trybem. W protokół 62-go posiedzenia Rady gminnej z dnia 3 lipca r.ub. między innemi czytamy:

PUNKT 5.

Przewodniczący zastępca wójta gminy Myszków, Andrzej Książek, przedłożył Radzie gminnej sprawę uchwalenia preliminarza budżetowego na rok 1933-34 opracowanego przez Komisję budżetową w dniu 30 czerwca r.ub. Rada gminna za wyjątkiem 2-ich radnych pp. Leona Strohlicza i Edwarda Konieczniaka po dłuższej i wyczerpującej dyskusji postanowiła:

UCHWAŁA Nr. 466.

Budżetu na rok 1933-34 nie uchwalac dotąd, dlekał wójt Jan Rajchel nie ustąpił ze stanowiska wójta gminy Myszków, motywując tem, że uchwalając budżet dla gminy, Rada chce i ma obowiązek mieć nad nim nadzór i kontrolę obowiązującą ją i przysługującą jej w myśl przepisów samorządowych, co przy wójcie Rajchlu Rada by nie miała tej możliwości, z powodu tego, że z Rajchlem współpracować nie będzie za nadużycie jej zaufania co już niejednokrotnie w uchwałach było postanowione, a także wyrażone w dniu 18-go lutego r.ub. na ogólnym zebraniu gminnym, przy przedłożeniu preliminarza budżetowego do uchwalenia. Natomiast Rada gminna będzie współpracować z obecnym zastępcą wójta, mając na względzie to, że będzie miała możliwość nadzoru i kontroli nad wykonaniem budżetu.

Jak widać z powyższego, Rada gminna nie chce współpracować z p. Rajchlem, mając na względzie dobro gminy. Władze zwierzchnie jakoś nie mogą się zdecydować na usunięcie p. Rajchla.

DOBRA GOSPODYNIA

CO SMAŻYĆ W LIPCIE?

GALARETKA Z AGRESTU. Cztery litry niedojrzałego agrestu zalewa się wodą, tak, aby agrest był pokryty, rozgotowuje się go dusi łyżką i zlewa się do warka z rzadkiego płotna, aby sok ściekł. Sok mierzy się szklanką: ile szklanek soku, tyle szklanek cukru. Gotuje się, szumuje do czystego, zafarbowuje sokiem malinowym lub wiśniowym i zlewa gorący do słoików.

DŻEM AGRESTOWY. Coraz bardziej rozpowszechniają się u nas dżemy (Jam'y) przyjeżdżając z zagranicą, jako dodatek do pierwszego śniadania lub podwieczorku. Dżem agrestowy robi się popólnie z truskawkami, 1 kilo zielonego agrestu wrzucić do syropu z 2 kl. cukru i dwóch szklanek wody. Agrest powinien rozgotować się tak, by zmiełł i popękał wówczas wysypuje się kilo obranych z korzonków, wypłukanych w spirytusie truskawek, zagotowuje się parę razy na mocnym ogniu, zdejmując i szumując. Dosmarza się na wolnym ogniu i gorące składa się do słoików.

UWAGA: Galarety, marmelady i dżemy należy zlewać do słoików na gorąco, ale zawiązywać słoiki dopiero wówczas, gdy konfitury zupełnie wystygną.

KONFITURY Z ZIELONYCH ŚLIWEK. Doskonałe, a mało znane u nas konfitury, możliwe do smażenia dla mieszkanki wsi, gdy sad obrodzi owocem. Śliweczki należy wybierać tylko takie, w których jeszcze nie ma pestek i przez które nawłóści przechodzi, igła lub szpilka. Bierze się kilo takich mł. dziwnych śliweczek, przekłuwają się każdą kilką razy szpilką i wrzuca do wrzątku, tak, aby się raz podniosły, ale nie zagotowały i odlewa się wodę przez durszlak. Robi się syrop z 1 kg. cukru i dwóch szklanek wody, dodaje łaskę wanilii, na kipiący syrop wrzuca się śliweczki, odstawia i zostawia w na czyniu przez noc. Nazajutrz wyjmując się owoce, syrop zagotowuje, do kipiącego wrzuca się śliweczki i pozwała się zakłócić dwa razy. Znowu odstawia, a na trzeci dzień dosmaża się ostatecznie. Gdy owoc jest przezroczysty, a kropla gorącego syropu nie rozlewa się konfitury gotowe.

Cyrk Staniewskich w SOSNOWCU.

Słynny i popularny cyrk Staniewskich przyjeżdża w czwartek 20 lipca do naszego miasta na kilka dni i rozbije swoje olbrzymie namioty na placu kolejowym przy ul. Teatralnej.

Obecny program tego największego przedsiębiorstwa jest rewelacyjnym. Na czele programu: (król żonglerów M. Fruzi, 12 buldogów - footballistów — szczyt nowoczesnej tresury, 10 Brox słynni holenderscy symfonicy na akordeonach, ulubieńcy publiczności Bim - Bom, egzotyczni Japończycy Amanos, tresura arabskich koni i 15 dalszych światowej sławy atrakcyj.

Inauguracyjne przedstawienie jutro w czwartek o godz. 8.30 wieczorem.

× **DEMONSTRACYJNY STRAJK.** W dniu wczorajszym zastrajkowali demonstracyjnie robotnicy kopalni Kaziemierz i Niewka w związku z zamierzonymi obniżkami płac.

× **UJĘCIE ZŁODZIEL.** W Sosnowcu aresztowano Edmunda Pietrasa, zamieszkałego przy ul. Dębowej 43, oraz T. Nowaka i H. Fludra bez stałego miejsca zamieszkania, którzy dokonali kradzieży na szkodę Lemela Fiszla przy ul. Mościckiego 35 w Sosnowcu.

× **CO KOMU SKRADZIONO?** Z mieszkania Rogowskiego Ajzyka przy ul. Kołłątaja 42 w Będzinie, skradziono biżuterię wartości 4 tysięcy zł.

P. Lucynie Kacmarzyk ze Strzemieszyc skradziono w Dąbrowie rower damski, wartości 45 zł.

WŁODZIMIERZ SULIMA POPIEL

Uroczne oczy.

17) Na trzy dni przed wigilią przyniósł Jaroni ładną choinkę i dał córce kilka złotych na zakupno świeczek i taloków. Hanka zaraz wybrała się z matką do miasta, gdzie na zakupach przesiedziały kilka godzin.

Dzień przed wigilią, kiedy Jaroniowa zajęta była przygotowaniami świątecznymi, odeszła się do córki.

— Zych pewnie przyjdzie dzisiaj po południu. Mogłabyś się przyodziać i wyjść po niego na kolej.

Dziewczyna nie okazała jednak wielkiej ochoty.

— Na dworze matusiu ziąb i śnieg, że trudno będzie na stację się dostać — tłumaczyła się wykrętnie.

— Ziąb i śnieg, wstyd! Młoda dziewczyna, zdrowa jak rzepa, pół godziny drogi nie może wyjść po narzeczonego. Kiedy ja byłam w twoim wieku, byłabym za Jaroniem nawet na Sybir poszła, a ja do stacji po łaskę — mówiła —

brać.

Hanka, przyznając może w duchu słuszność słowom matki, zakrzętała się zaraz po obiedzie i przyodziała się odpowiednio.

— Idę na kolej, matusiu.

— Po własnej woli to nie idziesz, tylko dlatego, że ci każe? — zapytała zdziwiona matka.

— E, co mi tam...

— Odmieniło cię, czy jakie лихо?

— Co miało mnie odmienić? Idę, bo każe, a sama po własnej woli nie poszłabym wcale.

Matka uszom własnym nie chciała wierzyć. Dawniej, nie mogła się nadziwić pięknym wyrazom, jakich używała córka, kiedy odzywała się do Zycha, albo jeśli o nim mówiła.

— Jacyś, Jacusiek — nie miłkły na jej ustach i nigdy inaczej go nie nazywała. Teraz zaś ilekroć mówiła o nim, używała stale tylko nazwiska Zych.

— Bóg ta zresztą wie, co między młodymi zaszło — powiedziała sobie matka na pocieszenie. — Może tam między nimi jakieś gniewy o byle pocałunek, a jak się zobaczą, to się przeproszą.

Hanka długo czekała na stacji kolejowej

wej na przyjazd pociągu i zmierzchało już zupełnie, kiedy zafalował tłum wychodzących pasażerów przy głównej bramie. Ale wśród nich Jacka wcale nie było. Dziewczyna zadrżała do possekaliń, wreszcie skierowała się ku domowi.

Kilka sanek z dzwoniczami wymięło ją na drodze, kilku przechodniów z tobołkami i paczkami wymięło ona, a kiedy była już za miastem, poczęła iść środkiem gościńca szybszym krokiem.

Naraz posłyszała za sobą dzwonki. Szparko jechały sanki, zaprzężone w parę siwych koni. Dziewczyna w bok się usunęła i przystanęła.

— Hej, stój! — odezwał się głos z sanek.

Konie zatrzymały się.

Hanka poznała konie fabryczne, a na sankach młyniera Kilemana, odzianego w czarne futro i dużą barankową czapkę.

— Kto tam idzie, panna Jaroniowa?

— posłyszała naraz pytanie.

Ale zanim zdolała odpowiedzieć, młody człowiek odeszwał się znowu.

— Proszę siadać, podwiozę pannę Hanusię do domu. Przecie to kawalek drogi, a śnieg dosyć spory.

— Bardzo dziękuję mam inżynierowi.

pójdę piechotą, bo mama wyjdzie po mnie pewnie naprzeciw — tłumaczyła się dziewczyna kłamiwie, cofając się coraz bardziej od sanek.

Ale on nie dał sobie wiele mówić, zeskoczył z sanek, wziął dziewczynę wpół, posadził obok siebie i poczęł otulać jej kolana kożuchem.

— O tak, dobrze teraz będzie kochanemu dziadziusiowi, ciepło — mówił szeptem troskliwie i szczerze jakokrzymając.

— Walenty jazda, tylko wolno! — zawołał na furmana.

Dziewczynie krew uderzyła do głowy. Czula, jak obejmował ją silnie w pól, jak dotykał rękami jej kolan i przyciskał mocno do siebie, a w pewnym momencie, kiedy szeptał do niej jakieś słowa (dotknął wązami jej ust).

— Moje kochanie serdeczne — szeptał jej czule do ucha. — Przecie raz na moment krótki udało mi się wykraść, aby ucieść się w tym ciągłym moim smutku i samotności.

— Panie inżynierze... panie inżynierze... — prosiła się dziewczyna, odwracając głowę — tak przecie nie wolno... narzeczonego już mam... a ja się pana tak okrutnie boję...

KRONIKA ZAWIERCIA

Zabójstwo
W NOWEJ WSI.

W dniu 13 b.m. posterunek p. p. w Żarkach został zaalarmowany przez p. Maszczyka Wawrzyńca, mieszkańca Nowej Wsi, gmin Żarki, że w dniu 10 b.m. około godziny 17 siostra jego Borówka Aniela, zamieszkała w pustkowiu Czarka, powracając z pracy przez Nową Wieś naknęła się na mieszkanki tejże wsi Słabosz Franciszkę i córkę jej Sabinę, ubrajone w kij i motykę. Obie kobiety miały porachunki osobiste z Borówką. Poczęły ją bić i zadały jej ciężką ranę w głowę.

Borówka brocząc obficie krwią padła na ziemię.

Ranną odwieziono natychmiast do szpitala Kasy chorych w Zawierciu.

W dniu 15 b.m. o godz. 5 rano, nie odzyskawszy przytomności, zmarła. Słabosz Sabina i Słabosz Franciszka, mieszkanki Nowej Wsi, zostały aresztowane i przekazane władzom sądowym i policyjnym.

× **ZAKOŃCZENIE PÓLKOLONJI LETNICH.** W tych dniach zakończył się pierwszy turnus półkolonji letnich dla dzieci najmłodszych i najstarszych Zawiercia. Drugi turnus półkolonji letnich rozpoczyna się 19 b.m. i trwać będzie do dnia 13 sierpnia r.b.

× **ZEBRANIE „POLSKIEJ PRACY“.** W tych dniach odbyło się miesięczne zebranie „Polskiej Pracy“ w lokalu własnym przy licznych udziałach członków. Zebranie zajął prezes p. J. Niedzielski. Sprawy organizacyjne i stosunki w przemyśle włókienniczym i łódzkim referował generalny sekretarz p. Bąkowski. Sprawozdanie z działalności na terenie Zawiercia składał sekretarz p. Gasiński.

× **UTONAŁ W CZASIE KAPIELI.** W ubiegłą niedzielę w czasie kąpieli w stawach oziędlu p. Holenderskiego utonął niejaki Józef Krowicki, mieszkaniec Zawiercia.

KRONIKA OLKUSZA

× **47 TYS. ZŁ. POŻYCZKI NA BUDOWĘ SZKOŁY.** Magistrat m. Wollbromia otrzymał zawiadomienie z Funduszu pracy o udzieleniu pożyczki w wysokości 47 tys. zł. na dokończenie budowy 7 kl. szkoły powsz. w Wollbromiu. Dzięki tej pomocy budynek szkolny w tym roku zostanie prawdopodobnie wykonany.

× **ZE ZWIĄZKU PODOF. REZERWY.** W ub. niedzielę odbył się na strzelnicy pod Olkuszem ostre strzelanie Zw. pod. rezerwy, koła Olkusz z broni wojskowej i małokalibrowej na 50 mtr. Najlepsze wyniki osiągnęli pp.: Al. Günter (92 punkty), St. Łoboda i Barczyk (po 90 p.). W dn. 23 b.m. odbędą się eliminacyjne zawody strzelnicze dla kół w Bolesławiu, Olkusz i Sławkowa przed zawodami do Lwowa.

× **ZŁOT SJONISTÓW W WOLLBROMIU.** W dniu 16 b.m. odbył się w Wollbromiu zlot organizacji sjonistyczno-rewizjonistyczny „Brit-Hacoar“ z Wollbromia, Olkusza i Pilicy, na który m. in. przybyli z Warszawy: dr. Goldni i mgr. Wittlin. Po nabożeństwie w synagodze tłumy żydów w liczbie około tysiąca przeszły ulicami miasta. O godz. 2 popoł. odbyła się akademja, na której wygłaszane były mowy na temat stosunków państwowych w Niemczech oraz o organizacji sjonistycznej i dążeniu do uzyskania Palestyny dla żydów. W czasie akademji rozrzucono ulotki komunistyczne w języku żydowskim. Tłumy najazd żydów i manifestacyjny pochód przez miasto w niedzielę, wzbudził niesmak u ludności chrześcijańskiej Wollbromia, która pragnęłaby, aby święto było uszanowane należycie i nie zakłócano spokoju przez hałaśliwe krzyki i manifestacje. Można było zauważyć również szemranie ludności katolickiej na władze, które udzieliły zezwolenia na zlot w niedzielę zamiast w sobotę.

× **WYKRYCIE SPRAWY KRAJDZIEŻY.** W nocy na 13 b.m. dokonano kradzieży w sklepie spożywczym Chaima Mentlika w Wollbromiu na większą sumę. Przeprowadzone dochodzenie wy-

kryło sprawcę kradzieży w osobie Kazimierza Mańki z Wollbromia. Część towaru sprawca ukrył w zbożu obok cmentarza wollbromskiego, resztę zabrał jego brat cioteczny Jan Dziubdzia z Wierzbicy, pow. Miechowskiego, którego policja zaarrestowała. Mańka po ucieczce z aresztu miejskiego w Wollbromiu w dniu 2 maja r.b. nie został ujęty, a w międzyczasie popełniał kradzieże.

Kuracja mleczna i kefirowa
jest tania i skuteczną.

W bardzo wielu chorobach, jak błednica, gruźlica, niedokrwistość, chorobach przewodu pokarmowego, wątroby, nerek, puchlinie, chorobach nerwowych, kuracja mleczna jest wskazana i zalecana.

Tylko w wypadkach silnie rozwiniętej gruźlicy, połączonej z gruźlicą kieszek, leczenie mlekiem jest zakazane.

Dieta mleczna trwa zwykle od 3 do 4 tygodni. Przeprowadza się ją w ten sposób, że choremu podaje się stopniowo, coraz większą ilość mleka.

W pierwszych dniach kuracji, chory pije 3 razy dziennie po szklance mleka chłodnego (w zimie nieco zagranego), a wkońcu dochodzi do 2, a nawet 3 litrów dziennie.

Chcąc uniknąć zaparcia, należy używać owoców, miodu lub chleba miodowego.

Przechodząc do zwykłej diety należy zachować wielką ostrożność w doborze pokarmów. Najstosowniejsze pożywienie przejściowe stanowią kompoty, dobrze wygotowane jarzyny, kleiki, i potrawy mączne i ser.

Doskonała w skutkach jest też kuracja serwatka (żółtka). Jest to płyn (surowica) otrzymany z mleka, po strąceniu sernika i tłuszczu; zawiera cukier mleczny i wszystkie sole, a więc pierwiastki bardzo pożyteczne. W używaniu serwatki należy zachować umiar, gdyż większe ilości szkodzą.

Zwykle (zależy to od indywidualnego usposobienia), można pić dziennie od pół

× **POŻAR.** We wsi Karlin, gm. Ogrodzieniec spaliła się stodoła i część narzędzi rolniczych na szkodę Jana Kwiecińskiego.

× **BIAŁA KRAJDZIEŻ.** Ze strychu domu miejący złodziej skradł onegdaj na szkodę Katarzyny Litwinowej w Olkuszu (Gesia) pierzynę, poduszki i prześcieradło.

do półtora litra, naturalnie, jako dodatek do zwykłego pożywienia.

Serwatka pobudza działanie skóry, płuc, nerek i serca, łagodzi kaszel, zmniejsza ilość flegmy; działa także skutecznie u ludzi otyłych i w chorobach wątroby.

Zalecany bardzo przez lekarzy kefir w chorobach błednicy, neurastenji, ogólnych osłabieniach, gruźlicy, w chorobach żołądka i kieszek, jest przyrządzany na wzór napoju ludów wschodnich, które nazywają go, leczniczym napojem Mahometu.

W kefirze, pod wpływem fermentu, ulega sernik przemianom na daleko strawniejsze białko, a ponadto, wytwarzające się w nim kwasy, jak mleczny, węglowy, i t.d. działają znakomicie na przewód pokarmowy i na cały organizm. Nawet najstarszy żołądek znosi kefir doskonale.

Naturalnie, najbardziej pożywny jest kefir z mleka niezbieranego.

Kuracja kefirowa rozpoczyna się zwykle od pół litra dziennie, przechodząc stopniowo do 2 litrów dziennie; pije się w małych dawkach, przyczem należy zaprzestać na 2 godziny przed obiadem.

Do 2 litrów dziennie, dochodzi chory już w ciągu miesiąca, poczem należy znów stopniowo dawkę zmniejszać. Kuracja kefirowa trwa zwykle 3 miesiące.

Dla domowego przyrządzania kefiru znajdują się w handlu pastylki kefirowe, które pozwalają w sposób tani otrzymać kefir z przygotowanego mleka.

SPADEK EKSPORTU ŻYTA Z POLSKI
W bieżącym miesiącu spadł znacznie eksport żyta z Polski i prawdopodobnie nie przekroczy 20 tys. ton, wobec 40.656 ton w czerwcu i 25.537 ton w maju b. r. Ceny na rynkach zagranicznych są niskie od 13 do 15 i pół złotego za 100 kg. Dochodzi do tego premja eksportowa po 6 złotych od 100 kg.

POLĄCZENIE FABRYK W CHORZOWIE I MOŚCICACH W DNIU 1 SIERPNIA R.B.
Zgodnie z uchwaleniem ostatnio rozporządzeniem Rady Ministrów, państwowe fabryki związków azotowych w Chorzowie i Mościcach połączone zostaną w jedno przedsiębiorstwo państwowe p. n. Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie.

Połączenie to nastąpi z dniem 1 sierpnia r. b. Nowo utworzone przedsiębiorstwo posiadać będzie samodzielną osobowość prawną i działać będzie na podstawie statutu, zatwierdzonego przez Radę Ministrów zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 marca 1927 r.

ROZSZERZENIE DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ P. K. O. Rozporządzeniem ministra skarbu z dnia 19 czerwca b.r., ogłoszonym w Dzienniku Ustaw R. P. (Nr. 46, poz. 362), zniesione zostały obowiązujące dotąd postanowienia, dotyczące ograniczenia sumy, na jaką opiekę mogą ubezpieczenia na życie, przyjmowane przez P. K. O. Dotychczas ubezpieczenia na życie, zawierane przez P. K. O., nie mogły na jedno ryzyko przekraczać kwoty zł. 10.000, a renty — zł. 1.200 rocznie. Obecnie takich ograniczeń już nie będzie.

IŁOŚĆ SPOŁEK AKCYJNYCH W POLSCE. Według oficjalnych danych, ilość spółek akcyjnych, czynnych w całej Polsce wynosi 1.414. Ich kapitał zakładowy wynosi 3 miljardy zł. Kapitał zagraniczny reprezentowany w 470-ciu spółkach wyraża się sumą 1.670 miljonów.

GIEŁDA WARSZAWSKA.
Dnia 18 lipca.

Dewizy: Holandia 361.35, Londyn 29.80—29.78, Nowy Jork 6.19, Paryż 35.05, Praga 26.54, Szwajcaria 173.05, Włochy 47.30.

Obroty dewizami średnie, tendencja niejednolita. Dolar w obrotach prywatnych 6.23, rubel złoty 4.85, dolar złoty 9.17, gram czystego złota 5.9244. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 213.50, w obrotach prywatnych banknoty niemieckie 210.25, w obrotach prywatnych funty angielskie 29.78.

Papiery procentowe: 3 proc. poz. budowlana 38.60; 7 proc. poz. stabilizacyjna 49.88—50.00—49.75 (odeinki po 500 dol.) 50.00—50.15; 4 proc. państw. poz. premjowa dolarowa 47.00.

Akcie: Bank Polski 83.00—85.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 20.00—21.00; Lilpop 12.25—12.50; Modrzejów 4.00; Starachowice 10.75—11.00; Haberbusch 50.00—49.50.

Nowe polskie okręty.

Wychodźstwo, które tyle entuzjazmu wykazuje dla sprawy rozwoju polskiej floty oceanicznej i tak gorąco popiera naszą linję Gdynia - Ameryka, niewątpliwie z radością przyjmie wiadomość, że zamierzona budowa nowych statków transatlantycznych stanie się wkrótce faktem. Jak donoszą z Warszawy Ministerstwo Przemysłu i Handlu przystąpiło do rozpatrywania ofert na budowę dwóch wielkich statków transatlantycznych i trzech statków mniejszych, przeznaczonych do kursowania po wodach europejskich. Oferty na budowę tych statków nadesłane zostały przez stocznie włoskie, holenderskie, angielskie i duńskie.

Na zaproszenie władz polskich przybyli do Warszawy trzej angielscy zaprzysiężeni ekspenci okrętowi, których zadaniem jest zbadać ofert pod względem fachowym i pod względem ceny. Opinji ekspertów angielskich oczekiwać należy w najbliższym czasie. Decyzja co do wyboru stoczni, którym budowa statków będzie powierzona, zapadnie niebawem, tak, aby mogła ona rozpocząć się jeszcze przed jesienią r. b.

Zarówno statki transatlantyczne, jak i statki mniejsze będą tworzyć nową - pasażerską. Budowa ich przewidziana jest na okres 2-3 lat. W międzyczasie na linji Gdynia - Nowy Jork kursować będą dotychczasowe statki „Kosciuszko“ i „Pułaski“, które po wybudowaniu nowych będą z tej linji komunikacyjnej wycofane i obrócone na uruchomienie nowej linji komunikacyjnej.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Pożyczka elektryfikacyjna — pożyczką kluczową.

W kołach finansowych Londynu wyrażane są poglądy, że parafowana ostatnio pożyczka elektryfikacyjna jest pożyczką kluczową, która otworzy strumień dopływu kredytów angielskich do Polski.

Oczywiście, że trudno jest przewidzieć, czy nadzieje te się sprawdzą. Z jednej bowiem strony Polska niewątpliwie posiada szereg warunków, które mogą działać atrakcyjnie na kapitał zagraniczny. Należy do nich przedewszystkiem nasza polityka wa-

lutowa, która utrzymała nienaruszony autorytet Polski, jako solidarnego dłużnika, honorującego w pełni swoje zobowiązania. Z drugiej jednak strony rzecz powszechnie znana jest to, iż nasze ustawodawstwo, zwłaszcza zaś podatkowe, było tym czynnikiem, który działał odstraszaście na kapitał zagraniczny. Kapitał angielski więc, który odznaczał się zawsze dużą ostrożnością, widocznie przewiduje, że na tym odcinku nastąpią jakieś reformy.

Projekt ustawy o znakowaniu towarów.

Opracowany ostatnio projekt ustawy o znakowaniu towarów pochodzenia krajowego budzi dużo zastrzeżeń. Ustalenie znaku jednego typu, obowiązek znakowania pewnych towarów, centralizacja tego znakowania i t. p. — są to zarządzenia, które według opinji sfer gospodarczych dają słaby efekt w akcji popierania wytwórczości krajowej, a zwiększają jedynie labirynt biurokratycznej formalistyki, która i tak daje się dość trudno życiu gospodarczemu. Cel, którym jest zwiększenie zbytu towarów krajowych przez zaopatrzenie ich w wyróżniający je znak, zdaniem tych sfer, może być osiągnięty w dużo prostszy sposób, bez istwarzania niepotrzebnych komplikacji. Należy tylko podejść do tego zagadnienia

nie pod tym kątem widzenia, że wszystko, co chce mieć na sobie znak krajowego pochodzenia musi korzystać z chronionej przez prawo oznaki pewnego typu, lecz, zachowując pełną swobodę w wyborze znaku, należy się zabezpieczyć, aby towary, które nie podpadają pod pojęcie wyrobu krajowego, nie mogły korzystać z jakiegokolwiek znaku, któryby mógł wprowadzić kupującego w błąd co do pochodzenia towaru. W ten sposób punkt ciężkości „inkwizycji“ ustawowej zostanie przeniesiony z wytwórczości krajowej na wytwórczość obcą. Odmienne rozłożenie tego punktu ciężkości byłoby posunięciem niesłusznym ze względu na samą chodząca zasadę uprzywilejowania wytwórczości krajowej.

Kronika gospodarcza.

POGŁOSKI O ZŁAGODZENIU OGRANICZEŃ PASZPORTOWYCH. W kołach gospodarczych krąży pogłoski, że wkrótce sprawa paszportów zagranicznych ma ulec rewizji. Mianowicie okazało się, że w dzisiejszych czasach wyjazd zagranicę są rzadkie nie tyle wskutek ograniczeń paszportowych, ile wobec braku pieniędzy. Wyjeżdżają tylko osoby, które muszą wyjechać czy to ze względów handlowych czy też rodzinnych. W każdym razie ograniczenia stosowane obecnie wywołują nieprzychylnie stanowisko władz

innych krajów, które nie udzielają zezwoleń na wyjazd do Polski turystom swoim przez wzgląd na zasadę wzajemności. Jak twierdzą, paszporty nie będą obniżone w cenie. Natomiast mają być zniesione ograniczenia w sprawie wydawania paszportów, ograniczenia stosowane nawet wobec patentów, którzy chcieliby zapłacić pełną wysoką sumę za paszport. Ponadto ma być przywrócone Izbowi gospodarczemu prawo kontroli i kwalifikowania wyjazdu w celach handlowych.

SPORT.

W niedzielę na boisku K. S. „Solvay“ gospodarze rozegrali zawody „Koleżeńskie“ z klubem sportowym 06 Mysłowice, zakończone wynikiem 1:0 (1:0). Jedyną bramkę dnia uzyskał sławczy z Mysłowic. Ze względu na dobrą formę obu klubów, cały przebieg gry był bardzo interesujący.

Z CAŁEJ POLSKI

SENSACYJNA UPADŁOŚĆ W KATOWICACH.

Gazeta Urzędowa Woj. śl. nr. 23 z dnia 15 bm. podaje sensacyjną wiadomość o postępowaniu upadłościowym przeciwko znanemu w Katowicach lekarzowi drowi Janowi Hlondowi, który został uznany za niewypłacalnego. Pretensje swe wierzyciele mogą zgłaszać do 21 bm. w Sądzie Grodzkim w Katowicach.

REDUKCJE NA KOPALNIACH ŚLĄSKICH.

W bież. tygodniu odbędzie się u komisarza demobilizacyjnego kilka konferencji w sprawach redukcji na kopalniach śląskich. We środę komisarz demobilizacyjny zbada na miejscu stosunki na kopalni „Ficinus”. Jak wiadomo kopalnia ta ma być zamknięta. We czwartek odbędzie się u komisarza demobilizacyjnego konferencja w sprawie przegrupowania robotników z wyższej do niższej kategorii na kopalniach w Bielszowicach. Kniurowie i w Król. - Hucie. W piątek odbędzie się konferencja u komisarza demobilizacyjnego w sprawie redukcji 500 robotników na kopalni „Hoyam”, a w sobotę konferencja w sprawie zamierzonej redukcji 300 górników na kopalni „Brada” w pow. pszczyńskim.

KOLEJKA NAPOWIERTRZNA PRZEZ WISŁĘ.

Do władz w Warszawie wpłynęła oferta przedsiębiorcy, który zamierza uruchomić kolejkę napowietrzną pomiędzy brzegami Wisły. Na brzegu warszawskim i praskim miałyby być ustawione dwa wielkie słupy betonowe w postaci wież. Pasażerowie wsiadali by do koszyków i w ten sposób odbywali podróż nad nurtem rzeki. Impreza nosi charakter rozrywkowy, jednak w samej rzeczy tego rodzaju komunikacja mogłaby mieć dla mieszkańców nie tylko atrakcyjne ale i praktyczne znaczenie.

W ZIEMIANCE LEŚNEJ.

W lesie pod Skolem straż leśna zwróciła uwagę na podejrzaną ziemiankę, zbudowaną w gąszczu w nieuczeszczanej nigdy części lasu. Zawiadomiona o tem policja, oboczyła kordonem wskazana parcie, poczem patrol podszedł do ziemianki, skąd na zbliżających się policjantów posypały się strzały. Po pewnym czasie policji udało się rzucić do ziemianki bombę gazową, a z chwili, gdy strzały umilkły policjanci wtargnęli do środka. W ziemiance znaleziono całkowite urządzenie drukarni komunistycznej. Przechowywano w drukarni Jan Czaban, po wrzuceniu bomby, popełnił samobójstwo. Prócz maszyn znaleziono wielki zapas wydrukowanych odezw, pozatem odkryto archiwum, m. in. szczyrowy, 5 karabinów, naboje, 8 kg. prochu i dwa rewolwery. Na podstawie znalezionych materiałów, policja aresztowała studenta filozofii Wierzbickiego, 18 robotników przemysłu drzewnego w Skolem oraz 6 kobiet. Cała ta grupa pracowała nad wywołaniem rozruchów na Podkarpaciu. Śledztwo prowadzi sąd w Stryju.

PLONY „TAJNEGO DETEKTYWA”

Przed kilku dniami aresztowano w Pszczynie 19-letniego Franciszka Wiatra z Janowic podejznanego o usiłowanie szantażowania szeregu kupców pszczyńskich. Wiatr wystosował listy z pogrózkami pod adresem: Pawła Schindlera w Pszczynie z wezwaniem złożenia 1000 zł. pod groźbą zniszczenia jego majątku, właścicieli apteki Spilerowej w Pszczynie z wezwaniem złożenia 1000 zł. pod groźbą uprowadzenia córki (!), a wreszcie kupca Witalińskiego w Pszczynie z żądaniem 100 zł. pod groźbą wysadzenia

składu jego dynamitem (!) w powietrze. Wymienieni kupcy mieli zadaną gotówkę złożyć w kopertach pod krzyżem przy szosie asfaltowej między Piaskami a Kąbiorem. Wiatra ujęto w chwili, gdy czekał właśnie w pobliżu tego miejsca na posłańców z listami i gotówką. Wiatr przyznał się do wystosowania listów, tłumacząc się, że uczynił to w celu... usamodzielnienia się, a technikę pisania listów szantażowych nabył z powieści, drukowanych w „Tajnym Detektywie”.

OHYDNE MORDERSTWO.

We wsi Ochocze pod Katowicami popełniono straszliwe morderstwo na osobie 78-letniej staruszki J. Kubisowej. Zbrodnię spotrzął syn Wiktor, który rano wszedł do pokoju Kubisowej. Na łóżku leżała uduszona zwłoki jego matki, przykryte śnieżnikiem, pierzyną i poduszkami. Pokój był grumionie splondrowany. Policja wszczęła energiczne śledztwo. Poszlaki idą w kierunku jednego z synów zamordowanej. Zbrodnia wywołała wstrząsające wrażenie w okolicy.

Następca tronu angielskiego, książę Waliji wybudował na swym placu dom dla robotników. Niewiadomo, czy książę Waliji należy do stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, czy nie, oraz czy ma kłopoty wodociągowe z magistratem.

Szkielety w pancerzach rycerzy średniowiecznych.

Władze litewskie już od kilku lat prowadzą rozkopywanie łożyska rzeki Dźwiny, ponieważ spodziewają się znaleźć tam bogaty materiał zabytków historycznych.

Dźwina jest jedną z większych rzek. Przepływa ona niezmiernie leśne obszary i po przebiegu bezmała dwu tysięcy kilometrów wpada do morza Białego. Ruch osobowy na tej rzece jest dość ożywiony, gdyż płynię po niej wiele pielgrzymek, udających się do sławnego klasztoru Solowieckiego, położonego na wyspie tegoż imienia na morzu Białym. Ponieważ pielgrzymki te trwają już od wielu wieków, nasuwa się bałaczom myśl, że w pobliżu tej rzeki niezawodnie można znaleźć wiele skarbów zakopanych przed wiekami.

Rzeczywiście, badania zostały uwieńczono nadspodziewanym rezultatem. Kapitan Selle, który kierował robotami, zebrał wspaniałe zabytki z bardzo dawnych czasów. Wszystkie te cenne skarby mają być wystawio-

ne w muzeum w Rydze.

Wykopiska pochodzą z czasów, kiedy normanowie przybyli na podbój Rosji, i z epoki późniejszej, kiedy teutoni wysyłali drużyny rąbryterów, aby płynąć biegiem Dźwiny, udali się na poszukiwanie łupu w dalekiej krainie. Na to wskazują szkielety, strojne w pancerze, które właśnie ostatnio znaleziono w większej ilości — jakgdyby stanowiły one szczątki jakiejś drużyny.

Znaleziono też armatnie kule z kamienia, stare flinty z nabojami dawnej go typu, zrobionymi z krzemienia. lance z owych odległych czasów, wreszcie klejnoty i drogocenności i przedmioty codziennego użytku, pochodzące z tamtej epoki. Wreszcie natrafiono na flasze wina, nie otwarte jeszcze, na figury i rzeźby — niektóre z nich zakonserwowane były doskonale. Najbogatszy plon znaleziono niedaleko od Bolderna. Wśród rzeczy, tam wykopanych, znajdują się również monety doskonale zachowane.

Monety są złote i srebrne — i to w wielkiej ilości. Uczenni przypuszczają, że w tem miejscu musiał zatonać cały okręt, wiozący pieniądze i szereg innych rzeczy z Holandji.

RZECZY CIEKAWY

WYSOKIE ODZNACZENIE CUDZOZIEMCA W JAPONII.

Cesarz japoński nadał ostatnio order trzeciej klasy „świętego skarbu” uczonemu angielskiemu dr. John Batchelorowi za jego studia nad Ajnosami. Wyróżnienie to zasługuje na uwagę, jeśli zważymy, że Japończycy niechętnie szafują swymi odznaczeniami w stosunku do cudzoziemców. Zasługi jednak Batchelora, obecnie 79-letniego staruszka, są istotnie wielkie. Po skończonych studiach w Londynie i Hongkongu, licząc lat 25, przybył on do Japonji i osiedlił się w Hakodacie na Hokkajdo, badając życie, język i folklor Ajnosów, uważanych po dzień dzisiejszy za autochtonów Japonji, którzy wyparli na północ, obecnie szybko wymierają mimo opieki rządu. Wyniki studiów nad tym szczepem, wydane przez niego w licznych dziełach naukowych, zjednały mu w Japonji przydomek „ojca Ajnosów” i postawiły go w szeregu najwybitniejszych japoologów. Za wyświeślenie niejednej kwestji pochodzenia Japończyków był on już odznaczony w r. 1913 orderem „świętego skarbu” czwartej klasy, a cesarz na specjalnej audjencji wręczył mu złoty puchar. W związku z ostatnim odznaczeniem, w prasie japońskiej pojawił się szereg artykułów podkreślających zasługi uczonego cudzoziemca.

REPORTAŻ RADJOWY Z HYDROPLANU.

Radioabonentci amerykańscy będą mieli okazję wysłuchania radioreportaży z lotu na hydroplanie, w którym mistrz lotów Jack O'Meara dokona lotu nad New Yorkiem. W hydroplanie został zainstalowany krótkofalowy aparat nadawczy wagi tylko 13 kg.

W LENINGRADZIE BUDUJĄ NOWY MOST.

W Leningradzie jest obecnie pięć mostów przecinających Nowe. Dla miasta, liczącego przeszło dwa miliony mieszkańców liczba ta nie wystarcza. Dlatego ostatnio rozpoczęto budowę nowego mostu w wołodarskim rejonie. Pierwszy filar mostu już został wzniesiony. Most będzie z żelazobetonu i posiadać będzie stumetrowe i półkola. Środkowa część mostu będzie ruchoma, tak, że może być podnoszona, celem ułatwienia przejazdu parowców. Szerokość mostu wyniesie będzie 40 metrów. Budowa ma być ukończona jeszcze latem b.r.

ZŁOTE SKARBY W MEKSYKU.

W Meksyku, w stanie Sinaloa, odkryto największej wydajności „placery” złote, które, sądząc z dotychczasowych wyników przemysłu złototrajnego piasku, będą najbogatszymi żyłami złotymi na całym świecie i pozostawiają daleko za sobą kopalnie południowoafrykańskie. Setki i tysiące poszukiwaczy fortuny udało się już do El Chilar, gdzie znajdują się złoża złota. Podobno w El Chilar udało się już niektórym poszukiwaczom znaleźć samorodki złote wagi kilku gramów przy przemylaniu piasku.

Śwędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórne usuwa

KREM LAIN-AGE (z Kogutkiem) jest to idealny, nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych jak u dzieci. R. M. Sp. W. Nr. 5333. 390j

CLAUDE AVELINE

Podwójna śmierć Fryderyka Belot

Z upoważnieniem autora przełożył Stefan Skarżyński.

(17)

— Nie można — szepnął. Wyszliśmy z pokoju i pielęgniarka zpowrotem zajęła miejsce przy chorym. Byłem zrozpaczony. Profesor usprawiedliwiał się, że nie mógł nam towarzyszyć. Bez słowa przebiegliśmy długi korytarz szpitalny. Regnard padł ciężko na poduszki samochodu i westchnął, jak człowiek, nie mogący złapać tchu.

— Wsiadaj — zwrócił się do mnie. — Po chwili zaś oświadczył szoferowi: — Wracamy.

Zamknął oczy. Auto ruszyło szybko w kierunku prefektury. Wkrótce jednak trzeba było zwolnić biegu: Na Faubourg du Temple tłum przechodniów, wózków ręcznych i aut ciężarowych uniemożliwiał posuwanie się naprzód. Gdy z wielkim trudem zbliżyliśmy się do Placu Republiki, szef otworzył okno i wychylił się, by odetchnąć. Młoda kwiaciarka podała mu bukietek.

— Piękne róże, niedrogo — zawołała do mnie, odmiechając się.

Zdawało mi się, że widzę te róże na szpitalnej pościeli... W tej samej chwili Regnard szepnął:

— Nie tracimy jeszcze nadziei.

Opanował się z trudem i powiedział już spokojnie:

— Chciałbym, żebyś jak najprędzej zajął się napowrót sprawą, którą prowadziłeś wraz z Gourmelonem.

Słowa te zdziwiły mnie.

— Muszę przecież najpierw być u pani De-guise i u matki Belot'a. Kazał mi pan wczoraj wieczorem tam się udać. A poza tem, nie uważa pan, że należałoby spróbować pewnych poszukiwań? Boję się, bardzo się boję, że nie będziemy mogli uzyskać od mego chrzestnego ojca żadnych wyjaśnień.

Szef przerwał mi niecierpliwie.

— Powtarzam ci, że trzeba jeszcze mieć nadzieję, rozumiesz? — Potem dodał, kładąc mi dłoń na rękę: — Moje biedne dziecko!

— Niech mi pan pozwoli prowadzić śledztwo — powiedziałem cicho.

Regnard opuścił nisko głowę.

— Jak chcesz.

W korytarzu przed gabinetem dyrektora tłoczyli się inspektorzy brygady, spiesząc z codziennym raportem. Regnard zwykle sam przyjmował ich wszystkich, ci jednak, którzy należeli do mojej brygady i prowadzili sprawy szczególnie ważne, witali się z nim tylko i natychmiast przechodzili do Belot'a. Tego ranka nastrój był ciężki; widocznie mimo zakazu szefa, Bonardel i Chicambaud nie mogli utrzymać języka za zębami. Muszę dodać, że między nami nie uważa się za niedyskretność, jeśli mówi się o rozmaitych sprawach z kolegami. Czyż jednak w tym wypadku nie było podstaw do przypuszczeń, że w naszym gronie znajduje się zdrajca, współnik nieznajomego — ten, który dostarczył mu legitymacji i usunął duplikat

z archiwum? Przeglądałem się bacznie wszystkim tym twarzom, ale jednocześnie wstydzilem się swej podejrziwości.

Szef zjawił się na korytarzu.

— Zawiadamiam panów inspektorów Brygady Specjalnej, że pan Belot uległ pewnemu wypadkowi — rzekł, używając zwykłej formuły, jak gdy którykolwiek z nas był raniony. — Wobec tego ja przyjmuję raporty w jego zastępstwie. — Poczem mruknął, zwracając się do mnie: — Ty możesz iść, wróć koło południa.

Znikł za drzwiami gabinetu. Koledzy otoczyli mnie, ale wymknąłem się im możliwie najszybciej. Każde przypomnienie nieszczęścia, jakie mnie spotkało, czyniło je jeszcze bardziej dotkliwym. Chciałem zresztą dostać się jak najprędzej do biur kartoteki, by pomówić z Cavą. Znalazłem go w oddziale daktyloskopiowym.

— A więc — zapytałem — nie znaleziono tu nic, coby było podobne do odcisków palców nieznajomego? Nigdy nie miał z nami do czynienia?

— Tak się zdaje. Chyba, że ta karta została usunięta, tak samo jak tamta.

Jak na Cavę zdanie to było bardzo długie. Pojąłem, że tą drogą nigdy nie dojdziemy do niczego. Tak samo, jak przed chwilą podejrzewałem wszystkich inspektorów policji śledczej, tak teraz zapytałem głośno Cavę, czy nie uważa, że ktoś z personelu tutejszego...

— Nie — powiedział Cava.

Szybkim ruchem począł gładzić brodę.

— Ale dlaczego — zaczął znowu — ten typ nie miał tu przyjść sam?

R. M.

MODA NA WROTKACH W STANACH ZJEDNOCZONYCH

Ostatnio w Stanach Zjednoczonych tak się przyjęła moda na wrotkach, że w niektórych miejscowościach policja wprowadziła numery rejestracyjne i obowiązek używania w nocy światła tylnego i przedniego dla wrotkarzy. Na ilustracji widzimy mieszkankę Hollywood, zaopatrzoną w numer rejestracyjny i „tylne światło”. Zapewne moda wrotek wywołana jest kryzysem. Tańsze to od samochodu.

DROBNE OGŁOSZENIA

UZDROWISKA

WŁAŚCICIEL

40-40 pokojowego pensjonatu na Podkarp. poszukuje natychmiast gospodyni - kierowniczkę z kapitałem 8 — 10.000 zł. na pierwszą hipotekę. Zgłoszenia: „Kurier Zachodni” Sosnowiec pod „Dobry procent i pensja”. 4277

ZWARDON

Nowoczesny „Pensjonat Graniczny”, 20 pokoi od granicy czeskiej przy lesie. Pokoje z czterokrotnym obfitem utrzymaniem 5 zł., noclegi 1.50. Urzędnikom 10%. — Bezpośrednie pociągi z Katowic. 4059

ZAKOPANE

„Częstochówka” pełny komfort, woda ciepła i zimna w pokojach, wyborowa kuchnia. — Ceny bardzo przystępne! Centrum Zakopane go, ul. Zamojskiego — Parcele urzędnicze. 4419

LANCKORONA

pierwszorzędny pensjonat „Zbyszko” — wśród pięknych lasów, gór, idealne warunki pobytu, 30 słonecznych pokoi, wspaniałe tarasy, balkon, kuchnia, wykwintna tylko na masło, cena 4 — 5 złotych. 4165

ZARYTE — RABKA
willa „Stawoj” ma jeszcze kilka pokoi do wynajęcia. Kuchnia wykwintna, pokoje słoneczne. Ceny umiarkowane. 4682

MUSZYNA

Pensjonat „Hanka” — wśród ogrodów. Słoneczne pokoje balkonowe. Kuchnia wyborowa. Poprad. Obszerne plaża. Tanie. 4305

WILLA

dziewięć pokoi, poleca pokoje z utrzymaniem w cenie 4.50 zł. Okolica górysta, zalesiona. Zgłoszenia: Stankiewicz, Hucisko, poczta Jeleśnia. 4628

KINO „Zagłębie”

dawniej
Kino-Teatr
„Udziałowy”

DZIS!

„BANKRUCTWO WIELKIEGO TRUSTU”

(TRANSATLANTIC)

w rolach głównych: EDMUND LOWE I MYRNA LOY

Nad program: STAMBUŁ—BAGDAD.

CENY BILETÓW OD 25 GROSZY.

DZIS!

Dźwiękowe Kino „Palace”

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

Od poniedziałku 17 do 19 włącznie. Na ogólne żądanie Publiczności wyświetlamy poraz drugi.
Najlepszy polski film dźwiękowy p. t.

„JEGO EKSCELENCJA SUBJEKT”

w roli głównej Eugenjusz Bodo, Konrad Tom i Ina Benita

Dziś bilety po 25 gr. sprzedawane będą do godz. 8-ej wieczór.

DROBNE OGŁOSZENIA

MUSZYNA

willa „Irys”, pięknie położona, blisko Popradu i dworca, poleca dla rodzin 3—5 osobowe duże słoneczne pokoje z utrzymaniem. Ceny umiarkowane. 4519

PIWNICZNA,

pensjonat „Zofijówka” poleca pokoje wraz z utrzymaniem. Kuchnia pierwszorzędna. Ceny niskie. 4685

ZAKOPANE — BIAŁE
willa „Roztoka” pokoje bez utrzymania dla zdrowych chrześcijan. Komfort, park dwumorgowy. 4627

CZORSZTYN

najpiękniejszy najmniejszy zakątek Podhla, Pieniny, Park Narodowy, Trzy korony, Dunajec, łódki. Zamówienia przyjmuje pensjonat „Kurpielówka”. 4449

JASTRZĘBIA GÓRA.
Pełne morze. Pensjonat „Nadmorska”. Zgłoszenia na miejscu Dojazd st. Halerowo. 4447

POSADY i PRACE

DORYWCZO

do 600 złotych miesięcznie zarobić może każdy(a) pisaniem. — Adres: „Głos Serca” — Stanisławów. 4469

WDOWA

w średnim wieku niezależna, uczywa pracować poszukuje pracy jako gospodyni do samotnego pana, lub do małżeństwa bezdzietnego, może być na wyjazd. Wiadomość w Administracji. 4677

LOKALE

DO WYNAJĘCIA

5 pokoi z kuchnią w Dąbrowie, ul. Kościelna 8. 4685

KUPNO i SPRZEDAŻ

W CZĘSTOCHOWIE

pod Jasną Górą sprzedam lub zamienię domek i sklep kolonialno-spożywczy oddzielnie. Wiadomość: „Kurier Zachodni” — Sosnowiec. 4680

KUPIĘ

używany zegar kontrolny dla stróża. — Zgłoszenia ul. Mościckiego 26 w godz. 6—7 wieczorem. 4681

KASĘ PANCERNĄ

masywną dobrze zmechanizowaną sprzedam okazjonalnie — Sosnowiec, Kollataja 11 oficyna parterowa. 4678

SPRZEDAM

na dogodnych warunkach auto 5 osobowe marki „Renault” 10 HP. w bardzo dobrym stanie. Wiadomość w Administracji K. Z. Sosnowiec. 4657

ZGUBIONE DOKUMENTY

3 grosze za 1 wyraz

KSIAŻECZKE

oszczędnościową Banku Zagłębia zgubiła — Michałina Kalin. Łaskawie znalazca zwróci do I komisariatu. 4679

SZPIK MICHAŁ

z Pomorza unieważnia zgubioną legitymację Kasy Chorych w Olkuszu. 4676

KSIAŻKĘ

wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec zgubił Izidor Rozenes. 4659

ROZNE

ZNICZ

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna — Sosnowiec, Kollataja 3 wykonuje zamówienia do brzo, szybko i tanio. 4654

Mały Karolek Meyer z Hamburga nagrał na płycie gramofonowej list do Mussoliniego, w którym wyraził życzenie poznania Mussoliniego i zwiedzenie Włoch. Płytę tę posłał Mussolinemu. Mussolini mając gramofon w domu założył płytę i wysłuchał listu, poczem zachwycony oryginalnym pomysłem zaprosił Karolka do Rzymu. Oto uciechony Karolek na samochodzie w Rzymie.

DROBNE OGŁOSZENIA

Tartak

w Sosnowcu, Dziewicza 18, tel. 1-15 poleca drzewo budowlane i stolarskie. 4651

KAMIETY TENISOWE !!!

Nowe naciagi, panto fle, piłki, oraz wszelkie antyki sportowe poleca najkorzystniej Składnica Sportowa „OLIMPIADA” Sosnowiec, Piłsudskiego 24 (obok tunelu). 4241

LECZNICA

chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17a. — Wizyta 5 zł. 4656

APARATY FOTOGRAFICZNE

wprost za grosze. — Duży wybór aparatów okazyjnych i przyborów po zniżonej cenie. OPTYK FELSENSTEIN Będzin, Małachowskiego 6. Dom Bereszków, obok Kasy Chorych. 4281

NAJUPORCZYWSZE BÓLE GŁOWY

USUWA

„KOWALSKINA”

ALE KONIECZNIE Z TYM ZNAKIEM FABRYCZNYM

FABRYKA CHEM. — FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

W jednym z teatrzyków w Londynie wielką atrakcją są tańce ludowe w charakterystycznych strojach różnych narodów europejskich.

TRUDNY WIRAZ.

Fragment z wyścigów samochodowych w Anglii.

PKO. Warszawa 61.553
Katowice 302.712

OGŁOSZENIA

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Ogłoszenia drobne o zgubionych dokumentach i poszukiwaniu pracy po 3 gr. za wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Małachowskiego 7. Tel. 7-90. — Grodziec, Będzińska. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 27.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. TADEUSZ OPIOLA. — DRUK „KURIERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYIEWSKI.

Seryjne drobne ogłoszenia.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.